

СТЕНОГРАФСКИ ДНЕВНИЦИ

НА

XXIII-ТО ОБИКНОВЕНО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

I РЕДОВНА СЕСИЯ

Брой 111

София, сряда, 6 юлий

1932 г.

115. заседание

Събота, 18 юний 1932 г.

(Открито отъ председателя А. Малиновъ въ 17 ч. и 15 м.)

СЪДЪРЖАНИЕ:

	Отр.	Отр.	
Отпуски, разрешени на народни представители . . .	2593	митъ на магазини, жилища, хотели и др. (Съобщение)	2593
Питания:		Законопроекти:	
1) отъ народния представителъ Б. Кръстевъ къмъ министра на вътрешнитѣ работи и народното здраве относно арестуването на 14 юний н. г., безъ никакъв поводъ, русенския жителъ Ди- митъръ Драгневъ, секретаръ на мѣстния синди- каленъ съветъ въ гр. Русе. (Съобщение) . . .	2593	1) за бюджета на разнитѣ фондове за 1932/1933 финансова година. (Съобщение)	2594
2) отъ народния представителъ Т. Константиновъ до председателя на Народното събрание, ми- нистеръ-председателя и министра на правосъ- дието — пита: защо досега правителството не се е занимало съ въпроса за намаляние на нае-		2) за приемане дарението на х. Ненчо Палавеевъ отъ гр. Копривщица. (Първо и второ четене)	2594
		3) за бюджета на държавата за 1932/1933 финан- сова година. (Трето четене)	2594
		Бюджетопроектъ за разходите презъ 1932/1933 фи- нансова година по Главната дирекция на же- лѣзницитѣ и пристанищата. (Докладване и приемане)	2604
		Дневенъ редъ за следващото заседание	2621

Председателъ: (Звъни) Присъствуватъ нужното число народни представители. Обявявамъ заседанието за открито.

(Отъ заседанието отсъствуватъ следнитъ г. г. народни представители: Аврамовъ Аврамъ, Ангеловъ Иванъ, Апостоловъ Драгомиръ, Бойчиновъ Михаилъ, Бошнаковъ Тодоръ, Бояджиевъ Асентъ, Бояджиевъ Стефанъ, Бръшляновъ Цоню, Василевъ Йото, Василевъ Ради, Василевъ Славейко, Влаховъ Димитъръ, Гаговъ Петъръ, х. Галибовъ Юсеинъ, Георгиевъ Георги, Георгиевъ Павелъ, Георгиевъ Стойчо, Дековъ Петко, Деневъ Андрей, Деневъ Сжби, Димитровъ Коста, Дойчиновъ Стефанъ, Ецовъ Борисъ, Желябовъ Жеко, п. Захариевъ Захари, Ивановъ Запрянь, Илиевъ Илия, Илиевъ Стойко, Йонетовъ Георги, Казанаклиевъ Георги, Калфовъ Христо, Кировъ Стаматъ, Кораковъ Крумъ, Костовъ Георги, Кръстевъ Гето, Кулевъ д-ръ Тодоръ, Куртевъ Иванъ, Куцаровъ Тодоръ, Кушевъ Вѣчко, Лоловъ Господинъ, Лулчевъ Коста, Лѣкарски Иванъ, Мариновъ Василъ, Маринчевъ Георги, Марковъ Цоло, Милевъ Милю, Митовъ Генко, Мустафовъ Али, Наумовъ Александъръ, Николовъ Лазаръ, Петковъ Петко, Петровъ Методи, Петровъ Никола, Радевъ Георги, Рангеловъ Раденко, Рафаиловъ Филипъ, Ризовъ Стойне, Русевъ Иванъ, Савовъ Николай, Свиначевъ Добри, Славовъ Кирилъ, Станковъ Владимиръ, Ташевъ Димо, Тошевъ Никола, Христовъ Александъръ, Цанковъ Александъръ, Циганчевъ Анастасъ и Юртовъ Георги)

Съобщавамъ на Събранието, че председателството е разрешило отпускъ на следнитъ народни представители:

На г. Борисъ Кръстевъ — 1 день;
 На г. Иванъ Велчевъ — 1 день;
 На г. Момчо Дочевъ — 1 день;
 На г. Александъръ Цанковъ — 2 дена;

На г. Димитъръ Нейковъ — 2 дена и
 На г. Никола Гашевски — 4 дни.

Нѣкои народни представители искатъ отпускъ, който следва да имъ се разреши отъ Народното събрание.

Народниятъ представителъ г. Митю Станевъ, който се е ползувалъ досега съ 34 дни отпускъ, моли да му се разреши допълнително 1-дневенъ отпускъ. Които сж съгласни да му се разреши исканиятъ отпускъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Народниятъ представителъ г. Сжби Димитровъ, който се е ползувалъ досега съ 29 дни отпускъ, моли да му се разреши допълнително 6-дневенъ отпускъ. Които сж съгласни да му се разреши исканиятъ отпускъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Народниятъ представителъ г. Едрю Шидерски, който се е ползувалъ досега съ 34 дни отпускъ, моли да му се разреши допълнително 2-дневенъ отпускъ. Които сж съгласни да му се разреши исканиятъ допълнителенъ отпускъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Съобщавамъ на Събранието, че е постъпило питане отъ народния представителъ г. Борисъ Кръстевъ къмъ г. министра на вътрешнитъ работи и народното здраве относно арестуването на 14 г. м., безъ никакъв поводъ, русенския жителъ Димитъръ Драгневъ, секретаръ на мѣстния синдикаленъ съветъ въ гр. Русе.

Постъпило е сжщо питане отъ народния представителъ Тома Константиновъ до г. председателя на XXIII-то обикновено Народно събрание, до г. министъръ-председателя и до г. министра на правосъдието, съ което пита и моли настойчиво да му се отговори: (Чете) „1. Защо досега правителството не се е занимало съ въпроса за намаляние на наемитъ на магазини, дюкяни, жилища, хотели и др., когато този въпросъ не търпи отлагане и когато съ неговото правилно разрешение ще се облекчи от-

части поне тежкото положение на маса занаятци, работници, дребни стопани, общински, държавни чиновници и др. 2. Мисли ли правителството или респективното министерство да внесе законопроектъ въ Народното събрание за нормиране и намаление на наемитъ, за да се защитятъ по най-справедливъ начинъ интереситъ на много бедствуващи трудящи се граждани, и не смѣта ли, че този въпросъ не може да се урежда по административенъ редъ, а само отъ законодателната властъ и то незабавно, защото сме предъ края на сесията на Народното събрание?"

Тъзи питання ще се изпратятъ на съответнитъ министри, за да отговорятъ.

Съобщавамъ на Събранието, че е постъпилъ отъ Министерството на финанситъ (отдѣлъ за бюджета и отчетността) законопроектъ за бюджета на разнитъ фондове за 1932/1933 финансова година. (Вж. прил. Т. I, № 90)

Този законопроектъ ще се раздаде на г. г. народнитъ представители.

Пристъпваме къмъ дневния редъ.

А. Неновъ (раб): Г. председателю! Имамъ единъ въпросъ къмъ Васъ.

Председателътъ: Какъвъ?

А. Неновъ (раб): Ние не знаемъ защо г. министърътъ на вътрешнитъ работи не ни е отговорилъ и досега на питането по атентата срещу неврокопскитъ общински съветници. Настояваме предъ председателството да разпорежи, щото г. министърътъ на вътрешнитъ работи да отговори на това наше питане, още повече, че архитектъ Нарлиевъ, единъ отъ раненитъ при атентата, е вече починалъ.

Председателътъ: Добре, ще му съобща.

Г. Каназирски (д. сг): Г. председателю! Депозиралъ съмъ още на 27 априлъ т. г., значи преди 50 и толкова дни, едно питане до министъръ-председателя въ смисълъ: какво мисли правителството да прави съ Дирекцията за закупуване и износъ на зърнени храни. Въпросътъ е извънредно спешенъ. Подиръ 12 или 13 дни изтича действието на закона, Камарата се закрива, а по този въпросъ се интересуватъ стотици хиляди производители, интересуватъ се кооперативни сдружения, интересуватъ се търговци, най-после интересуватъ се и консоматори. Това забавяне съ нищо не може да бѣде оправдано. Нѣма да се събиратъ сведения по този въпросъ. Трѣбва да се заяви становището на правителството.

Т. Константиновъ (нац. с. т): Г. председателю! Депозиралъ съмъ питане още на 3 юний до г. министъръ-председателя и г. министра на правосъдието за намаление на наемитъ. Сега депозирамъ и второ питане по сѣщия въпросъ и моля да ми се отговори въ най-скоро време, защото този въпросъ не търпи отлагане. Въпросътъ е много важенъ и засѣга интереситъ на бедствуващото градско население.

Председателътъ: Вземамъ актъ отъ Вашето желание и ще го предамъ на съответнитъ г. г. министри.

Минаваме къмъ точка първа отъ дневния редъ: първо четене законопроекта за приемане дарението на Хаджи Ненчо Дончовъ Палавеевъ, отъ гр. Копривщица.

Моля г. секретаря да го прочете.

Замѣстникъ-секретарь С. Патевъ (з): (Прочита изцѣло законопроекта, заедно съ мотивитъ къмъ него — вж. прил. Т. I, № 88)

Председателътъ: Моля онѣзи г. г. народни представители, които приематъ на първо четене законопроекта за приемане дарението на Хаджи Ненчо Дончовъ Палавеевъ, отъ гр. Копривщица, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема. (Продължителни рѣкопльскания отъ мнозинството и сговориститъ)

Министъръ К. Муравиевъ: Правя предложение, законопроектътъ да се приеме по спешностъ и на второ четене.

Председателътъ: Които приематъ предложението на г. министра на просвѣтата за спешностъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристъпваме къмъ второто четене на законопроекта за приемане дарението на Хаджи Ненчо Дончовъ Палавеевъ, отъ гр. Копривщица.

Моля г. секретаря да го докладва.

Замѣстникъ-секретарь С. Патевъ (з): (Чете)

„ЗАКОНЪ“)

за приемане дарението на Хаджи Ненчо Дончовъ Палавеевъ, отъ гр. Копривщица“.

Председателътъ: Които приематъ заглавието тѣй, както се прочете, моля да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Замѣстникъ-секретарь С. Патевъ (з): (Чете)

„Чл. 1. Одобрява се постановлението на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 11 януарий 1932 г., протоколъ № 2, съ което се приема дарението на сума шестъ хиляди английски лири, направено отъ г. Хаджи Ненчо Дончовъ Палавеевъ, отъ гр. Копривщица, за образуване фондъ при Министерството на народното просвѣщение на името на дарителя“.

Председателътъ: Които приематъ чл. 1 тѣй, както се прочете, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Замѣстникъ-секретарь С. Патевъ (з): (Чете)

„Чл. 2. Съгласно желанието на дарителя, изразено въ писмото му до министра на народното просвѣщение, съ дата 1 януарий 1932 г., отъ приходитъ на този фондъ да се издържа въ гр. Копривщица гимназия, която ще носи името: „Модерна полукласическа гимназия „Любенъ Каравеловъ“, възобновена и издържана съ изживението на благодетеля Хаджи Ненчо Д. Палавеевъ“.

Председателътъ: Които приематъ чл. 2 тѣй, както се прочете, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Замѣстникъ-секретарь С. Патевъ (з): (Чете)

„Чл. 3. Възлага се на министра на народното просвѣщение да уреди фонда и изпълни волята на дарителя, изложена въ поменатото писмо“.

Председателътъ: Които приематъ чл. 3 тѣй, както се прочете, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме къмъ втора точка отъ дневния редъ — трето четене законопроекта за бюджета на държавата за 1932/1933 финансова година.

Има думата г. докладчикътъ.

Докладчикъ д-ръ И. Бешковъ (з): (Прочита законопроекта изцѣло, заедно съ поправкитъ и прибавкитъ, приети на второ четене)

Г. г. народни представители! Г. министърътъ на финанситъ предлага нѣкои измѣнения въ бюджетопроектитъ на отдѣлнитъ министерства и дирекции, както следва: (Чете)

„Върховна и окръжни смѣтни палати:

1. Кредитътъ по § 1 отъ 13.966.800 л. се увеличава съ 204.000 л. и става 14.170.800 л.

2. Кредитътъ по § 28 отъ 2.761.000 л. се намалява съ 204.000 л. и става 2.557.000 л.

Това намаление се разпредѣля както следва:

По буква а кредитътъ отъ 1.307.500 л. се намалява съ 150.000 л. и става 1.157.500 л.

По буква б кредитътъ отъ 950.000 л. се намалява съ 54.000 л. и става 896.000 л.

3. Въ обяснителната таблица по § 1 броятъ на съветницитъ при окръжнитъ смѣтни палати се увеличава съ двама и отъ 7 става 9.

Кредитътъ за заплатитъ на всички съветници при окръжнитъ смѣтни палати отъ 714.000 л. се увеличава съ 204.000 л. и става 918.000 л.

Кредитътъ „Всичко“ отъ 9.234.600 л. става 9.438.600 л.

Кредитътъ „Всичко за заплати“ отъ 15.216.800 л. става 15.420.800 л.

Кредитътъ „А всичко за личния съставъ при Върховната и окръжнитъ смѣтни палати“ отъ 13.966.800 л. става 14.170.800 л.

*) За текета на законопроекта, приетъ на първо четене, вж. прил. Т. I, № 88.

„Общата сума от 18.266.800 л. по бюджета за разходите на Върховната смътна палата и на окръжните смътни палати остава непроменена.

„Българска православна църква:

Въ объяснителната таблица по § 1 следъ „Секретар“ думитъ „той заведващ и службата на културно-просвѣтното отдѣление“ се заличаватъ.

Следъ длъжността на секретаря се вписва: „1 началникъ на културно-просвѣтното отдѣление“, съ основна месечна заплата 8.500 л. или годишно 102.000 л. Въ зависимостъ отъ това, сборътъ отъ 1.046.400 л. се увеличава на 1.148.400 л.; сборътъ 35.667.200 л. се увеличава на 35.769.200 л., а кредитътъ за повишение, въ края на объяснителната таблица, отъ 4.120.200 л. се намалява на 4.018.200 л.

Общиятъ кредитъ за заплати 39.501.670 л. не се измѣнява.

„Министерство на вътрешнитъ работи и народното здраве — администрация и полиция:

Къмъ § 31 на стр. 4 се прибавя следната:

Забележка. Министерскиятъ съветъ, по докладъ на министра на вътрешнитъ работи и народното здраве, съ предварително съгласие на министра на финанситъ, може да разреши да се отпуснатъ безплатно на комитета за подпомагане бедни — неджави хора въ София отъ бракуванитъ материали до 300 чифта ботуши, 300 шинели, 300 панталони и 300 куртки (мундири).

Г. Т. Данаиловъ (д. сг): Трѣбва специаленъ законъ за това; не може въ закона за бюджета. Пригответе законопроектъ, внесете го и ще се уреди този въпросъ.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: За 300 чифта ботуши да ги дадатъ на беднитъ ще създаваме законъ!

Министъръ д-ръ А. Гиргиновъ: И то стари ботуши.

Г. Т. Данаиловъ (д. сг): Не сж стари — да прощавате. И стари да сж, трѣбва законъ.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Това не е ли законъ? И това е законъ.

Докладчикъ д-ръ И. Бешковъ (з): (Продължава да чете)

Министерство на правосъдието

I. Да се предвидятъ: още единъ сждия-слеователъ при Пловдивския окръженъ сждъ, съ седалище гр. Пашмаклий — 76.200 л.

1 секретаръ на сжщия следователъ — 28.200 л.

1 прислужникъ на сжщия — 19.200 л.

Всичко 123.600 л., тъй като Пашмаклийскитъ окръженъ сждъ изцѣло се съкрати, заедно съ сжщия-следователъ, безъ която длъжностъ не може.

II. Да се предвидятъ:

1 архиваръ-регистраторъ при II нотариусъ въ Пловдивъ — 25.800 л.

1 прислужникъ при сжщия — 19.200 л.

Всичко 45.000 л., понеже на второ четене се възстанови II нотариусъ, безъ да се предвиди необходимиятъ му помощенъ персоналъ.

III. Да се предвиди още 1 членъ-сждия при Пловдивския окръженъ сждъ, понеже дѣлата на Пашмаклийския окръженъ сждъ ще се прехвърлятъ къмъ Пловдивския и работата му ще се увеличи — 66.000 л.

IV. Да се възстанови нотариатътъ въ Сливенъ, както следва:

1 нотариусъ — 42.600 л.;

1 книговодителъ по нотариалната частъ — 24.600 л.;

1 архиваръ-регистраторъ — 25.800 л.;

1 писаръ — 24.600 л.;

1 прислужникъ — 19.200 л.;

Всичко — 136.800 л.

V. Да се предвидятъ още по 1 секретаръ при Плевенския и Варненския окръжни сждилища — 63.600 л.

VI. Да се предвиди въ VI група мирово сждилище въ Страджа — 204.600 л.

VII. Габарското мирово сждилище да се съкрати, а вмѣсто него, въ сжщата група да се възстанови Койнарското мирово сждилище.

VIII. Да се намали 1 книговодителъ по нотариалната частъ отъ III група на мировитъ сждилища, понеже нотариатътъ въ Сливенъ се възстановява — 24.600 л.

Всичко се иска кредитъ — 615.000 л., който да се намалятъ отъ кредититъ за повишение, така че общата сума на бюджета остава неизмѣнна.

§ 1 на бюджета за разходите на Министерството на правосъдието, въ таблицата за личния съставъ, предвидената въ Върховния касационенъ сждъ длъжностъ „библиотекаръ-коректоръ“ става „библиотекаръ-домакинъ“ и заплатата се увеличава месечно на 3.500 л.

„Министерство на търговията, промишлеността и труда

Въ объяснителната таблица по § 1.

Бюджето-контролното отдѣление. Броятъ на контролоритъ по отчетността отъ двама се поправя на трима, а на книговодителитъ отъ 1 на 2.

Годишно кредитътъ за контролоритъ отъ 111.600 л. се поправя на 164.400 л., а на книговодителитъ отъ 31.800 л. на 63.600 л. Общиятъ сборъ за заплати на служителитъ въ сжщото отдѣление отъ 413.400 л. се поправя на 498.000 л., а кредитътъ за повишение 327.400 л. се намалява на 242.000 л.

Всичко за заплати по централното управление отъ 5.287.800 л. се поправя на 5.372.400 л., като общиятъ кредитъ за заплати по министерството не се измѣня.

„Министерство на земледѣлието и държавнитъ имоти

Съгласно гласуванитъ измѣнения на второ четене, кредитътъ по § 1 на стр. 3, както и по глава I — 149.139.000 л. следва да се увеличи съ 384.000 л. и става 149.523.000 л., а всичко разрешени кредити по Министерството на земледѣлието и държавнитъ имоти — на стр. 11 — отъ 295.021.000 л. става на 295.405.000 л.

На стр. 18, въ объяснителната таблица. Подвижни земеделски катедри.

Годишниятъ кредитъ за 60 прислужници отъ 768.000 л. става 1.152.000 л., а общиятъ кредитъ — на сжщата страница — отъ 23.845.300 л. става 24.229.300 л.

Броятъ на служителитъ отъ 560 става 580, а на служителитъ по земледѣлието и опраслитъ му — на стр. 21 — отъ 1.914 става 1.934.

Годишниятъ кредитъ за сжщитъ отъ 71.226.580 л. става 71.610.580 л.

Общиятъ кредитъ за заплати — на стр. 25 — отъ 152.893.000 л. става 153.277.100 л. А оборътъ всичко отъ 168.456.500 л. става 160.840.500 л. Броятъ на служителитъ по Министерството на земледѣлието и държавнитъ имоти отъ 4.492 става 4.512.

На 38 агрономи месечната заплата сѣ увеличава отъ 4.200 л. на 4.400 л., годишната едному отъ 50.400 л. на 52.800 л., безъ да се увеличи общиятъ кредитъ (стр. 18).

Увеличава се броятъ на прислужницитъ отъ 60 на 70 (стр. 18).

Увеличава се за 10 нови прислужници общо кредитътъ отъ 1.152.000 л. на 1.344.000 л. (стр. 18)

Увеличава се броятъ на служителитъ за обществено-агрономическата служба отъ 580 на 590 и всичко заплатата отъ 24.229.300 л. на 24.421.300 л. (стр. 18).

Увеличава се броятъ на служителитъ всичко по земледѣлието отъ 1.934 на 1.944 и всичко заплати отъ 71.610.580 л. на 71.802.580 л.

Заличава се показаниятъ брой въ месечна заплата на административнитъ лесничии 33, 12 и 15, като се увеличава месечната заплата отъ 4.000 л. на 4.300 л. и годишната отъ 48.000 л. на 51.600 л. (стр. 22).

На стр. 23 предвижда се въ службата по укрепяване пороицата и залесяването въ колона месечна заплата срещу лесничейтъ, месечна заплата за такива съ срѣдно образование 3.400 л. и годишна такава 40.800 л., безъ да се увеличава кредитътъ.

Увеличава се броятъ на служителитъ отъ 4.512 на 4.522 и всичко за заплати отъ 153.277.100 л. на 153.469.100 л. (стр. 25).

Увеличава се отъ 149.523.000 л. на 149.715.000 л. Всичко за заплати по § 1 (стр. 25).

Видоизмѣнява се забележката на стр. 25 отъ „понеже държавнитъ превозни срѣдства при сжщитъ отъ 1 юний 1932 г. се премахватъ“ на „понеже поддържането на превознитъ срѣдства при сжщитъ отъ 1 юний 1932 г. юстава за смѣтка на съответнитъ длъжностни лица“.

Увеличава сѣ § 1 отъ 149.523.000 л. на 149.715.000 л. (стр. 3) Увеличава сѣ а всичко по Министерството на земледѣлието и държавнитъ имоти отъ 295.405.000 л. на 295.597.000 л. по бюджета за 1932/1933 финансова година (стр. 11).

Увеличава се допълнително 192.000 л. въ повече.

Главна дирекция на трудовата повинност.

Въ объяснителната таблица по § 1.

На стр. 12 въ „трудови бора“ — пунктъ 3, домакинство. Следъ „домакинът“ думата „ковчежници“ се заличава.

Въ пунктъ 5, счетоводство. Вписватъ се 16 ковчежници-книговодители съ основна месечна заплата едному 2.850 л., годишно 34.200 л. и за всички годишно кредитъ 342.000 л.

Кредитътъ за повишение 2.562.400 л. се намалява на 2.220.400 л., като общият кредитъ за заплати, въ края на объяснителната таблица на стр. 14, остава непромененъ.

Икономията, добита по § 1 отъ поправките, направени въ бюджетарната комисия, 106.200 л. отъ заплати, да се постави въ § 11 отъ вещественитъ разходи за усиляване на разходи по доставка на учебни сръдства за трудовитъ, като отъ 250.000 л. става на 356.200 л.

„Главна дирекция на пошитъ, телеграфитъ и телефонитъ.“

Текстътъ на § 44 се допълва така:

„а) Възнаграждение, безъ никакви други добавки, на стажантитъ отъ т. п. училище до 300 л. едному месечно, съ кредитъ 70.000 л.“, като се взематъ отъ § 41 на сѣщия бюджетъ, като съответно се поправятъ обороветъ, безъ да се измѣня общият кредитъ по Главната дирекция.

„Министерство на войната.“

Въ § 48, редъ 13, следъ думата „армии“ се прибавя: „за премии, възнаграждения на журитъ и др. видове разходи при конкурси за проекти на строежи, презъ настоящата и минали години, предприемани отъ сѣщия на военнитъ гробове и паметници и военната фабрика“.

Въ сѣщия параграфъ, въ редъ 19, думитъ: „домоветъ и читалищата-паметници, църкви и параклиси“ се заличаватъ. Също думитъ „отъ другитъ“ се заличаватъ, като вмѣсто тѣхъ се вписва думата „паметници“.

Въ края на § 73 се прибавятъ думитъ: „както и даване подходящи награди на отличнитъ се по услуги и поведение питомци-ученици отъ професионалнитъ училища при пансиона въ гр. Варна и промишлено-домакински институтъ „Евдокимъ и Надежда“ въ София.

„Министерство на народната просвѣта.“

Забележката, гласувана на второ четене на стр. 17 въ объяснителната таблица за намаляние редовнитъ прогимназиални учители отъ 3.376 на 3.371 и волнонаемнитъ отъ 259 на 254 и намалението кредита съ 339.000 л. се отмѣнява.

Отмѣнява се и вписанитъ новъ § 18а — „За обзавеждане и подпомагане икономическитъ пансиони при районнитъ прогимназии, 339.000 л.“

Възстановява се въ счетоводната служба на Университета, стр. 31, единъ контролоръ по отчетността съ месечна заплата 4.650 л.

Закрива се длъжността контролоръ по отчетността и домакинъ при медицинския факултетъ (стр. 34) съ месечна заплата 4.650 л.

Възстановяватъ се въ Университетска библиотека (стр. 31) двама библиотекари съ месечна заплата по 4.550 л. и единъ писаръ на чужди езици съ 2.150 л. месечно.

Възстановяватъ се отъ 15 септември съкратенитъ професори въ Университета, както следва:

„По философия и педагогия:

1 редовенъ професоръ.

1 извънреденъ професоръ.

Общъ кредитъ 127.075 л.

„По история:

1 редовенъ професоръ (чужденецъ) — 33.150 л. (отъ 1 януарий 1933 г.)

„По славянска филология:

1 редовенъ професоръ — 71.825 л.

„Технологически институтъ:

1 редовенъ професоръ — 71.825 л.

„Институтъ по органическа химия:

1 редовенъ професоръ — 71.825 л.

„Бактериология, хитека:

1 редовенъ професоръ — 71.825 л.

„Нервни болести и психиатрия:

1 редовенъ професоръ (чужденецъ) — 71.825 л.

„Общо и частно земледѣние:

1 извънреденъ професоръ — 55.250 л.

„Общо и частно скотовѣдство:

1 редовенъ професоръ — 71.825 л.

„Лесовѣдство:

1 редовенъ доцентъ — 44.200 л.

„Зоотехния:

1 извънреденъ професоръ — 55.250 л.

Заплатитъ на 34 асистентъ-лѣкари отъ 1 априлъ и на 14 асистентъ-лѣкари отъ 1 априлъ до 15 септември се възстановяватъ, съгласно проекта, на 4.800 л. месечно едному.

Въ юридическия факултетъ редовнитъ професори отъ 8 се намаляватъ на 7, отъ които единъ се съкращава отъ 15 септември, а извънреднитъ професори отъ 8 оставатъ 7. Думитъ „отъ 1 септември 1932 г.“ се заличаватъ.

„Веществени разходи.“

Кредитътъ по § 44 се намалява съ 500.000 л. — остатъ 500.000 л.

Кредитътъ по § 45 се намалява съ 500.000 л. — остатъ 2.000.000 л.

§ 93 се измѣня така: „На безплатни ученически и студентски трапезарии изъ царството и за трапезаритъ при граничитъ и планински пансиони при районнитъ основни училища“ — като кредитътъ по този параграфъ се увеличава съ 339.000 л. — става 1.339.000 л.

Текстътъ на § 95 се измѣня, като думитъ въ края „и за постройка на складъ“ се заличаватъ и кредитътъ се намалява отъ 1.000.000 л. на 100.000 л.

Следъ § 126 се прибавя новъ § 126а съ следния текстъ: „за постройка на складъ за декори на Народния театръ — 900.000 л.“

Общият кредитъ на Министерството на народното просвѣщение се увеличава на 800.671.000 л. съ увеличение 671.000 л., плюсъ заплатата на 1 асистентъ отъ 31.000 л. въ Института по общо и частно земледѣние.

По бюджета на Главната дирекция на общественитъ сгради, пѣтищата и благоустройството.

Да се възстанови забележката на стр. 27 отъ объяснителната таблица на Главната дирекция на общественитъ сгради, пѣтищата и благоустройството:

Началницитъ на отдѣленията: пѣтища и мостове, архитектурно, благоустройство и техническа контрола, получаватъ вънъ отъ опредѣлената имъ по бюджета основна заплата и повишение, още и възнаграждение по 800 л. месечно, което се плаща отъ кредита за повишение, като кредитътъ се взема отъ икономитъ по § 21 на бюджета на Главната дирекция на трудовата повинност.

Възстановяватъ се участковитъ инженерства въ гр. Горна-Орѣховица и гр. Кула, по съ 1 инженеръ, техникъ-строителъ, архиваръ-регистраторъ, копистъ, писаръ и пристружякъ, като кредитътъ за тѣхъ отъ 366.720 л. се взема отъ икономията по § 21 отъ бюджета на Главната дирекция на трудовата повинност.

Въ бюджета на трудовата повинност, на стр. 12, да се направятъ следнитъ поправки: 1) „Домакини-ковчежници“ да остане само „домакини“.

2) „Началникъ материалната часть“ да стане: „той и ковчежникъ, назначава отъ министра на общественитъ сгради, пѣтищата и благоустройството“.

3) Въ счетоводствата, на сѣщата страница, следъ „Контролоръ по веществената отчетност“ да се прибави: „съ висше търговско образование“.

Г. министърътъ на финанситъ предлага следнитъ измѣнения по закона за бюджета на държавата за 1932/1933 финансова година:

Предлага да се прибави новъ членъ съ следното съдържание:

„Надвзетитъ до 1 априлъ 1932 г., лични, наследствени държавни пенсии (опѣлченски, поборнически, военно и гражданско-инвалидни, народни и държавно-инвалидни) се опрощаватъ“.

Предлага също да се прибави новъ членъ съ следното съдържание:

„Всички лични гражданско-инвалидни пенсионери къмъ основната си пенсия получаватъ добавъчно възнаграждение, съгласно закона за извънредния свръхсметенъ кредитъ отъ 1.260.000.000 л. по Министерството на войната. Загаренитъ на 1 априлъ 1932 г. личи гражданско-инва-

лидни пенсионери не получават процентните увеличения, дадени имъ съ закона за пенсиятъ отъ 1924 г.

Г. Т. Данаиловъ (д. ст): Доколкуто зная, действието на този указъ е прекратено съ законъ. Имайте предъ видъ, че този указъ е отъ 1913 г.

Докладчикъ д-ръ И. Бешковъ (з): (Чете)

„Въ чл. 34 алинея IV, отъ закона за бюджета да се възстановятъ заличенитъ на второ четене думи:

„Началникътъ на въпроизводителното отделение при Министерството на външнитъ работи и на изповѣданията“.

Да се направи съответна прибавка въ общия законъ за бюджета на държавата, чл. 50: „Разрешава се на Министерството на народното просвѣщение да построи складъ за декори на Народния театъръ на стойностъ надъ 500.000 л.“

По чл. 1:

а) т. 11. Кредитътъ по Министерството на земледѣлието и държавнитъ имоти 295.021.000 става 295.405.000 л.

б) Сумата 5.996.421.400 л. въ държавата алинея на чл. 1, както и въ общия сборъ и забележката на същия членъ, става 5.996.805.400 л. — която ще се увеличи съ 31.000 л. за прибавена длъжностъ — асистентъ.

По чл. 4. Направеното увеличение на второ четене въ размѣра на повишението за 6 изслужени години за сѣдинтъ въ Върховния касационенъ съдъ на 300 л. се заличава.

Въ чл. 4, т. 7 — „Общи разпореждания“, следъ алинея първа се добавя следната

„Забележка. Заплатитъ на служителитъ специалисти (химици и техници) по Министерството на войната се изплащатъ съгласно обяснителната таблица къмъ § 1 на бюджета на същото министерство, като имъ се зачита за повишение за изслужено време времето, изслужено на държавна, окръжна и общинска служба“.

Вмѣсто добавката, направена на второ четене въ чл. 4, алинея I, която добавка се заличава, предвижда се въ същия чл. 4, т. 7 — „Общи разпореждания“, следъ алинея II, следната нова алинея:

„Начиная отъ 1 юлий 1932 г., държавенъ служителъ, който презъ течение на 6 изслужени години получи повече отъ единъ пътъ повишение по длъжността, не получава следващото му се повишение за тия шестъ изслужени години“.

Вписватъ се следнитъ нови членове въ закона за бюджета на държавата:

„Чл. 63. Въ чл. чл. 60, 61, 85, 97 на закона за бюджета, отчетността и предприятията следъ думитъ: „Министърътъ на финанситъ“ се прибавя: „или упълномощеното отъ него длъжностно лице“.

Чл. 64. Разрешава се на Министерството на войната, при условие на взаимностъ, да отпусна безплатно на чуждитъ военни музеи предмети и материали отъ воененъ характеръ.

Настоящиятъ членъ е въ сила до отмишването му съ новъ законъ“.

Вписанитъ въ отделнитъ бюджети забележки, които противоречатъ на чл. 4, т. 7, алинея I, и чл. 18 отъ закона за бюджета на държавата за 1932/1933 финансовъ година, се заличаватъ“.

Председателтъ: Има думата народниятъ представителъ г. Георги Данаиловъ.

Г. Т. Данаиловъ (д. ст): Г. г. народни представители! Както чухте, по предложение на самия министъръ на финанситъ относно...

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Г. Данаиловъ! Моля, за моментъ.

Министъръ С. Стефановъ: Измѣненията по военно-инвалиднитъ пенсия въ специалния законъ ще минатъ. Оттеглямъ тия две предложения, по които г. Данаиловъ искаше да говори.

Г. Т. Данаиловъ (д. ст): Както чухте, г. министърътъ на финанситъ прави предложения за измѣнение на трето четене известни положения и параграфи въ бюджета. Азъ не мога да оспоря правото на финансовия министъръ да се разпорежда съ бюджета и да внася ония поправки, които, споредъ него, сѣ разумни и съответни съ интереситъ на службата. По нашия правилникъ за вътрешния редъ, на трето четене могатъ да станатъ измѣнения или

по предложение на народни представители или по предложение на министъра, обаче това положение не се отнася до бюджета. На трето четене въ бюджета не могатъ да станатъ никакви измѣнения, които не сѣ минали презъ бюджетарната комисия, а особено когато съ тѣзи измѣнения се увеличаватъ разходите. А чухме, че съ направенитъ предложения се създаватъ нови служби; че се създава ново мирово сѣдилище. Повтарямъ, азъ не съмъ противъ това, което г. министърътъ на финанситъ намира за необходимо да поправи въ бюджета, но това нѣщо трѣбва да стане точно споредъ закона. И за да бѣде мисълта ми пълна и ясна, позволете ми да ви процитирамъ чл. 19 отъ закона за бюджета, отчетността и предприятията, който казва: (Чете) „Предложения за увеличения на приходи и разходи, направени въ Народното събрание, безъ да сѣ разглеждани отъ комисията по бюджета, не може да бѣдатъ гласувани въ същото заседание, въ което сѣ направени и обосновани“. Ето защо, безъ да имамъ каквото и да било намѣрение да правя спѣнка, смѣтамъ, че всички тия измѣнения, които се предлагатъ — безъ да бѣда противъ тѣхъ; напротивъ, съмъ за тѣхъ — трѣбва да минатъ презъ бюджетарната комисия, иначе ще бѣде незаконно, нередовно. И азъ се обръщамъ не къмъ правителството, а къмъ председателя на Народното събрание да го моля да не гласува измѣнения въ бюджета на трето четене, чрезъ които се създаватъ нови служби и увеличаватъ разходите. Ето защо азъ предлагамъ — съжалявамъ много, че може би това е една спѣнка за плана на работата на правителството — тия измѣнения да се внесатъ въ бюджетарната комисия, за да се изгледатъ предписането на закона, защото трѣбва да вървимъ тъй, както законитъ на държавата нареждатъ.

Всички тия предложения не могатъ да бѣдатъ гласувани en bloc, а трѣбва да бѣдатъ гласувани едно по едно.

Председателтъ: Моля, г. докладчикъ! Има думата г. министъръ-председателъ.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Г. г. народни представители! Бележката на г. Данаиловъ относно разпореждата на закона за бюджета, отчетността и предприятията е права, но винаги при трето четене на закона за бюджета сѣ правени такива предложения. Права е бележката, че не трѣбва да ставатъ измѣнения при третото четене на закона за бюджета. Трѣбва да заявя още отсега, че никакво частно предложение на народни представители не приемамъ при трето четене на закона за бюджета. Това да се знае.

Относно поправките, които се предлагатъ отъ страна на г. г. министритъ, право е да се направятъ въ бюджетарната комисия, но, г-да, още при гласуване на закона за бюджета на второ четене се е разбрало, че трѣбва да станатъ нѣкои поправки.

Г. Енчевъ (з): И сѣ известии, знаятъ се.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: И сѣ известии.

Р. Малджаровъ (д. ст): Моля Ви се, ако позволите...

Председателтъ: (Звъни)

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Нека да каже, за да нѣма нужда да вземамъ втори пътъ думата.

Р. Малджаровъ (д. ст): Прочетохъ се тукъ предложението, които въ бюджетарната комисия обсъдихме съ гравидно болшинство бѣха отхвърлени, и министритъ се съгласиха. Чудамъ, че мировото сѣдилище въ Стрѣзница се възстановява. Цѣлъ денъ имахме на разположение въ бюджетарната комисия и това не се предложи тамъ. Не може по такъвъ начинъ да се процедира.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Г. г. народни представители! Бивалъ съмъ тукъ азъ при третото четене на закона за бюджета и другъ пътъ, година подредъ и всички тия, които сега правятъ бележки относно измѣненията, навремето сѣ приемали такива безъ възражение.

Г. Т. Данаиловъ (д. ст): Не е вѣрно. Азъ, като председателъ на бюджетарната комисия, върнахъ въ бюджетарната комисия бюджета на Министерството на земледѣлието, защото г. министъръ Христовъ искаше на трето четене да увеличи кредититъ.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Азъ знамъ, че на трето четене всѣката сѣ правени такива поправки. Всѣ

кога е било задушница — пък и днес е аслож задушница — когато се прокарва законът за бюджета на държавата на трето четене, защото винаги сж ставали такива поправки.

В. Моллов (д. сг): Трѣбваше да минатъ всички тия предложения предварително презъ бюджетарната комисия.

Министър-председател Н. Мушанов: Има известни поправки, които не можеше да не направимъ.

Н. Пждарев (д. сг): Всѣкога се е грѣшило!

Министър-председател Н. Мушанов: Моля ви се. Държалъ съмъ на това: кредититѣ, които ще бѣдатъ гласувани за всички министерства, да не надвишаватъ ония кредити, които бѣха опредѣлени първоначално.

Г. Т. Данаилов: (д. сг): То е другъ въпросъ.

Министър-председател Н. Мушанов: То е най-главниятъ въпросъ. Не съмъ допускаръ никѣде да се гласуватъ по-голѣми разходи отъ тия, които сме опредѣлили за всѣко министерство. Но станаха нѣкѣде явни грѣшки, които сега искаме да поправимъ. Министерскиятъ съветъ, следъ като разбра отъ доклада на министра на финанситѣ, че тия поправки трѣбва да станатъ и могатъ да станатъ, се съгласи да станатъ тия поправки, които, както виждате, не сж много. Съ тия поправки не увеличаваме разходитѣ на държавата, не ангажираме държавата въ разходване на нови срѣдства.

Повдигна се тукъ въпросътъ за университетската автономия. Азъ не искамъ кабинетътъ да даде доказателства, ченетачи автономията на Университета. Никога не сме имали намѣрение да унищожаваме автономията на Университета. Съгласихме се да станатъ на трето четене поправки на кредититѣ за Университета, приети на второ четене, не защото не бива съ бюджета да ставатъ съкращения въ Университета, но защото се гласи новъ законъ за народната просвѣта, въ който ще се уредятъ съкращенията. За да не ни се направи упрѣкъ, че искаме съ закона за бюджета да правимъ известни реформи въ Университета, които сж съществени, ние се отказваме сега отъ тѣхъ. Ще ги направимъ съ новия законъ за народната просвѣта, който сега се изучава. По-добре да ги направимъ 3—4 месеца по-късно отколкото сега да даваме видъ, че не зачитаме автономията на Университета.

Ето защо, азъ моля народното представителство, въпрѣки формалнитѣ възражения, които се правятъ отъ г. Данаиловъ, да приеме поправките, които се предлагатъ.

Нека кажа нѣщо по поправката за гражданско-инвалиднитѣ пенсии. Тоя въпросъ, който сега полага г. министърътъ на финанситѣ, и на мене бѣше известенъ. Но азъ не знаехъ, че има такива несправедливости: единъ държавенъ служител, напр., стрелочникъ, станалъ инвалидъ до 1926 г., получава 6.800 л. месечна пенсия, а неговитѣ другари, следъ 1926 г., получаватъ месечна пенсия 1.800 или 2.000 л., при еднаква неработоспособностъ, при еднаква инвалидностъ. Това сж въпиющи неправди. Имало нѣколко души съ такива пенсии. Тоя въпросъ е важенъ и трѣбва да го уредимъ съ специално законоположение, а не съ закона за бюджета. Ще оттеглимъ съответното постановление отъ закона за бюджета, защото ще станатъ дебати по него, но нуждата отъ едно законоположение, което да уреди тоя въпросъ, е очевидна, и затуй ще внесемъ специално законоположение.

Въобще стремлението ни е било да не правимъ поправки на трето четене, мимо бюджетарната комисия. Щомъ сме забелязвали нѣкоя грѣшка, желали сме да я поправимъ съ общото съгласие на народното представителство.

Колкото се отнася до частнитѣ предложения, които се правятъ сега, тѣ не могатъ да се приематъ. Напр., взето е решение първитѣ класове на педагогическитѣ гимназии да се премахнатъ, но се събиратъ народни представители отъ мѣста, където се закриватъ класоветѣ, и правятъ предложения, подписани отъ 70—80 души, за въстановяването на тия класове. Това е много благородно. Азъ нѣма да осѣждамъ тия инициативи на народнитѣ представители, чрезъ които тѣ се застъпватъ за интереситѣ на мѣстното население, но че тия предложения не могатъ да бѣдатъ приети, защото има една реформа, която сме замислили и която трѣбва да бѣде приложена.

Та, повтарямъ, и другъ пъкъ сж правени поправки на трето четене. Недейте забравя, г. г. народни представители, че това е било винаги така. Азъ съмъ по-старъ, билъ съмъ въ много камари и знаа, че тия панаири винаги сж ставали. Желателно е да не ставатъ, и тия, които ще правятъ по-малкѣ панаири, повече ще спечелатъ.

Затуй моля всички народни представители да се проникнемъ отъ желанието, че трѣбва да свършимъ сега бюд-

жета, защото трѣбва да го свършимъ. Що се отнася до бележката на г. Данаиловъ, че предложенията трѣбва да ги изпратимъ отново да се разгледатъ отъ бюджетарната комисия, . . .

Г. Т. Данаилов (д. сг): Азъ съжалявамъ, че съ моето предложение ви правя прѣчка, но не може иначе.

Министър-председател Н. Мушанов: . . . убеденъ съмъ, че той, като бившъ министъръ и като политикъ, знае, че тая работа не може да стане. Азъ ви моля да смѣтате — на което държа — че правителството не е имало за целъ да иска да направи промѣни, мимо съгласието на народното представителство. Както виждате, много искрено, безъ да искамъ да заблуждавамъ или да хитрувамъ, излагамъ ви работата както си е, за да разберете, че съ тия нови предложения, които се правятъ, Министерскиятъ съветъ не е ималъ абсолютно никаква друга целъ, освенъ да се поправятъ известни грѣшки, които сж били допуснати при приемането бюджетопроектитѣ на второ четене. Счетовъ за нужно да кажа тия нѣколко думи преди гласуването на бюджетопроекта на трето четене. (Ражкоплѣскания отъ мнозинството)

Председателъ: Има думата народниятъ представителъ г. Панайотъ Деневъ.

П. Денев (р): Г. г. народни представители! Казаното отъ г. министър-председателя, безспорно, отговаря на една практика, която въ нашия Парламентъ съществува и която, въпрѣки формалния текстъ на закона за бюджета, отчетността и предприятията, ще се следва, стига само, както каза той, да се стремимъ да правимъ тукъ все по-малко и по-малко панаири. Онова, което азъ ще кажа по направенитѣ предложения, е просто въ съгласие съ това, което г. министър-председателъ каза, и бихъ молилъ и г. министра, и г. председателя на Народното събрание по въпроса, който азъ конкретно ще поставя, да се надлежно приложи правилникътъ за вътрешния редъ.

Г. г. народни представители! По единъ въпросъ, смѣтамъ, че не можемъ да споримъ тукъ. И ако г. министър-председателъ научи за какво се касае, ще каже веднага: не настояваме на това предложение, понеже не сме знаели факта. А то е: въ надлежния законопроектъ, въ случая въ проекто-бюджета на X министерство е билъ внесенъ известенъ параграфъ или известенъ текстъ; билъ е предметъ на обсъждане въ бюджетарната комисия и последната го е отхвърлила — както въ случая се касае за нѣкакво сѣдилище нѣкѣде — не го приела; въ пленума, по установения въ правилника редъ, народни представители правятъ предложение, за да се впише това сѣдилище въ таблица VI. Развиватъ се дебати, изказватъ се народни представители отъ всички групи, изказва се даже министърътъ, ако щете, гласува се и съ отрицателенъ вотъ това предложение пропадна. Съгласно чл. 40 отъ правилника за вътрешния редъ, на трето четене може да се направи ново предложение, различно отъ онѣзи, които вече сж правени на второ четене и по които има единъ вотъ на Камаратъ. Понеже между тѣзи предложения, които сега се правятъ, виждамъ предложения, които формално и фактически, по всичкитѣ постановления на правилника за вътрешния редъ, пропаднаха въ пленума, моля, да не се гласуватъ на трето четене. Това не може да бѣде оправдано нито съ текста на закона за бюджета и отчетността, нито може да бѣде оправдано съ текста на правилника за вътрешния редъ, нито съ парламентарнитѣ традиции — съ нищо, освенъ съ желание да се бравира просто цѣлото Народно събрание. Това не може да става. Не е въпросъ за голѣма политика, а да се задоволи този или онзи — въ еди-кой-си пунктъ да има мирово сѣдилище. Ако бѣше въпросъ за голѣма политика, нѣмаше да ямъ буквата, но когато се касае за капризи, тамъ трѣбва да бѣдемъ по-стриктни въ прилагането на правилника: това е въ интереса на нашия собственъ престижъ, това е въ интереса на престижа на правителството, въ интереса на престижа на Парламента, на добрия парламентаренъ редъ.

Моля Ви най-искрено, г. министре на финанситѣ, г. министре на правосѣдието и Васъ, г. председателю на Камарата, да не полагате на гласуване вписването въ таблица VI на Страджанското мирово сѣдилище, понеже по този въпросъ вече има единъ отрицателенъ вотъ на Камарата.

Г. Т. Данаилов (д. сг): Това е по същество, ние по форма приказваме.

Председателъ: Съгласно чл. 40 отъ правилника за вътрешния редъ, сж направени нѣколко предложения. Ще ви

ги съобща по реда на тяхното постъпване в бюрото.

Първото предложение е направено от народния представител г. Джабарски, приподписано от нужното число народни представители, съгласно чл. 40 от правилника. Предложението има следното съдържание: (Чете) „Министерство на правосъдието. По глава I, § 1, обяснителна таблица стр. 16, точка 9. Отъ предвиденият 4 член-сждия към Ловчанския окръжен сждъ да се съкрати един член-сждия, съ годишна заплата 66.000 л., а вмѣсто което да се въстанови нотариусътъ при Ловчанския окръжен сждъ, съ годишна заплата 42.600 л., книговодителъ на нотариалната частъ, съ годишна заплата 24.600 л.; архивар-регистраторъ, съ годишна заплата 25.800 л.; писаръ, съ годишна заплата 24.600 л.“.

Второ предложение, пакъ по бюджета на Министерството на правосъдието, вносителъ на което е народниятъ представител г. Доброволски, приподписано също отъ нужното число народни представители: (Чете) „Предложение къмъ глава I, § 1, стр. 18. Възстановява се Пашмак-лийскиятъ окръжен сждъ и общата сума на § отъ . . . л. става . . . л., понеже се прибавя кредитътъ му 570.000 л.“.

Третото по редъ предложение, вносителъ на което е народниятъ представител г. Гавриловъ, приподписано отъ 60 души народни представители, гласи: (Чете) „Къмъ § 1, стр. 27 отъ бюджетопоекта по Министерството на народната просвѣта, следъ думитъ „изключая Шуменското мъжко очитно педагогическо училище“ се прибавя: „Въ закрититъ VII-и класове при педагогическитъ училища въ гр. Самоковъ, Ловечъ, Ломъ, Казанлъкъ, Ямболъ и Севлиево се откриватъ VII-и гимназиални класове, които се издържатъ отъ образувания фондъ за издръжка общинскитъ срѣдни училища“.

Други предложения нѣма.

Има думата народниятъ представител г. Петко Стояновъ.

П. Стояновъ (д): Г. г. народни представители! Отъ предложенията, които прави г. министърътъ на правосъдието, има нѣкои, които, отъ гледището на законитъ, които се цитираха, не могатъ да бъдатъ обсъждани въ днешното заседание, а камоли да бъдатъ приемани. Едно отъ тяхъ е следующето. Споредъ закона, може да бъде правено предложение по материя, която или е приета, или не е приета на второ четене. Ако е приета, да бъде отмиѣнена; ако не е била приета, министърътъ може да направи предложение да бъде възстановена, но за това е необходимо въ бюджетопоекта да е имало първоначално искане отъ страна на сѣщия министъръ. Въ Бѣла-Слатина има 3 мирови сждилища, отъ които едното сега се закрива. Нѣма никой нищо противъ, ако се запазятъ и тритъ. Г. министърътъ съ своя бюджетопоектъ, обаче, иска да бъдатъ запазени сждилищата въ Бѣла-Слатина и въ с. Габаре. Селото Габаре се намира на 40 км. отъ центъра на околията, мировото сждилище работи съ около 2.600 дѣла въ годината и има единъ районъ отъ 16 села, между които едни отъ най-големитъ въ Бѣлослатинска околия. Другото сждилище, което се затваря, е свързано съ Бѣла-Слатина съ желѣзница. Разбира се, че е много добре да има 3 сждилища, както имаше досега. Но предъ видъ на това, че икономии се правятъ, г. министърътъ съ бюджетопоекта си е запазилъ Габарското и Бѣлослатинското мирово сждилище. Така, и въ бюджетарната комисия, и на второ четене, въ пленума, това ново предложение е било прието, безъ да е сѣществуващо каквото и да е предложение въ обратна смисълъ отъ когото и да е. Днесъ г. министърътъ прави, обаче, ново предложение, съ което никога, нито на първо, нито на второ четене, по каквото и да е начинъ, отъ когото и да е, нито по инициатива на правителството, нито по инициатива на народното представителство. Народното събрание е било сезирано, а именно, да се закрие Габарското мирово сждилище, а да се открие Койнарското, което никога не е било закривано, а само г. министърътъ е искалъ неговото закриване.

Азъ моля, това предложение, що се отнася до тѣзи сждилища въ Бѣлослатинска околия, да не се приема, като незаконно.

Председателътъ: Има думата народниятъ представител г. Иванъ Симеоновъ.

И. Симеоновъ (д): Г. г. народни представители! Бѣлослатинскиятъ народенъ представител г. Стояновъ иска закриването на едно мирово сждилище въ неговата околия.

П. Стояновъ (д): Не иска никакво закриване.

И. Симеоновъ (д): Извинявайте — азъ така разбирамъ нѣщата.

П. Стояновъ (д): Трѣбваше да слушате, за да разберете. Никакво закриване не съмъ искалъ и не искамъ.

И. Симеоновъ (д): Азъ зная, че тукъ вече има настѣпване на мазола.

П. Стояновъ (д): Никакъвъ мазолъ. Вие имате мазоли и страдате отъ тяхъ.

Председателътъ: (Звъни)

И. Симеоновъ (д): Вие сте представителъ на една околия и бихъ Ви рѣкопѣскалъ, ако искахте запазването и на дветъ сждилища — и на Габарското, и на Бѣлослатинското. Габарското сждилище имало 2.600 дѣла годишно! Че Койнарското има 3.000 дѣла! Габаре имало 3.000 души жители. Койнаре има 7.000. Около Койнаре има голѣми села; къде ще пратите хората да търсятъ правосъдие? Не, г-да! Да остане сждилището въ Габаре, нѣмамъ нищо противъ. Най-после, за нѣколко стотини хиляди лева за една богата околия, каквато е Бѣлослатинската, земеделска околия, най-богатата околия на България, недейте кара работничитъ-земледѣлци отъ тия голѣми села да ходятъ 50—60 км. да търсятъ правосъдие. Нека г. министърътъ се съгласи и дветъ сждилища да останатъ. Азъ на туй становище заставамъ, макаръ че не съмъ бѣлослатински народенъ представителъ.

Н. Гашевски (нац. л): Имашъ приятели въ Бѣла-Слатина.

И. Симеоновъ (д): Азъ имамъ приятели и въ Габаре. Кметътъ на Габаре ми е добъръ приятелъ, той е демократъ. Вие знаете това, нали, г. Гашевски? Но Вие защо сте противъ Койнарското сждилище?

Н. Гашевски (нац. л): Ние сме за дветъ сждилища.

И. Симеоновъ (д): Вѣроятно пъкъ Вие имате неприязни въ Койнаре, затова сте противъ Койнарското сждилище. Азъ до туй пъкъ заключение идвамъ. Недейте да си играемъ.

Г. Стояновъ иска да остане Габарското сждилище. Азъ, като депутатъ, подкрепвамъ г. министра на правосъдието и искамъ да остане Койнарското сждилище. Ако пъкъ г. министърътъ на правосъдието и г. министърътъ на финанситъ, който държи кесията, се съгласятъ да се дадатъ малко срѣдства, нека останатъ и дветъ сждилища, защото и дветъ села, и двата центъра сѣ богати и плащатъ много данѣци на държавата.

Г. Т. Данаиловъ (д. сг): По соломоновски.

Председателътъ: Има думата народниятъ представител г. Никола Гавриловъ.

Н. Гавриловъ (нац. л): Г. г. народни представители! Не отъ локаленъ патриотизъмъ, както се подметна, съмъ направилъ предложението си, подписано отъ 61 народни представители, предимно отъ болшинството. Това предложение правя, за да се поправи една несправедливостъ, която се наложи и прие, безъ да бъде обмислена добре въ бюджетарната комисия. Всички желаехме издръжката на непълнитъ общински гимназии, така нареченитъ реалки, които трѣбваше да бъдатъ закрити, защото общинитъ нѣматъ срѣдства, да бъде поета отъ държавата. Потърсихме срѣдства, намѣрихме ги и тази благородна задача се увѣнча съ успѣхъ съ съгласието на г. министра на финанситъ и на г. министра на просвѣтата. Намѣрихме единъ кредитъ отъ 29 милиона лева и издръжката на всички общински срѣдни училища се пое отъ държавата. И по смѣтката, която се прави, ще се изразходва само 15 милиона лева.

Но какво става съ оная забележка или по-право съ ония дребни редовце, които сѣ написани на стр. 27 къмъ § 1. Отъ 15 септемврий т. г. закриватъ всички седми класове на педагогическитъ училища. Противъ реформата, която иска да прокара г. министърътъ на просвѣтата, нито въ бюджетарната комисия, нито тукъ азъ се обявявамъ. Напротивъ, сподѣлямъ тази реформа. Но когато държавата е признала необходимостта да съществува тия срѣдни учебни заведения отъ 20—30 години насамъ, въ тия именно центровете: въ Берковица, Казанлъкъ, Ловечъ, Ломъ, Панагюрище, Самоковъ, Севлиево, Стара-Загора, Харманлий, Шуменъ, Ямболъ и Неврокопъ, питамъ азъ, защо се закриватъ седмитъ педагогически класове и защо не се помисли въ тия центровете да се

открития срещу това седми гимназиални класове, за да се даде възможност на тия ученици, които свършват тамъ на 15 септември VI класъ, да продължатъ своето образование?

Г. г. народни представители! Въ тия 12 педагогически училища на 15 септември ще свършатъ 1432 ученика VI класъ. Вие ги оставяте на произвола, или по-скоро давате възможност само на синовете и дъщерите на имотните, на ония, които иматъ възможност да ги изпратятъ да следватъ въ близките гимназии, да продължатъ своето образование. Ами за ония, които нѣматъ сръдства, ами за ония, които едвамъ издържатъ своите деца, и ги издържатъ благодарение на това, че училището имъ е въ родния градъ, кой ще се замисли? Азъ ще ви посоча примѣри. Въ гр. Самоковъ отъ 100 ученика, които ще свършатъ на 15 септември шести класъ, едва петъ ще могатъ да заминатъ въ други градове да продължатъ своето образование. Щомъ това е така, не би ли трѣбвало държавата да се замисли за тия центрове? Съ това предложение, което правя за допълнение на текста на стр. 27, съ който се закриватъ седмичните класове на педагогическите училища, искамъ да се изправи тази несправедливост. Фондътъ разполага съ пари — разполага съ единъ милионъ отъ 14 милиона лева.

Министъръ С. Стефановъ: Кой фондъ?

Н. Гавриловъ (нац. л): Фондътъ, който се образува за издръжка на общинските сръдни училища.

Министъръ С. Стефановъ: Новиятъ фондъ?

Н. Гавриловъ (нац. л): Да, специалниятъ фондъ. — Какъ държавата може да поеме издръжката на всички общински непълни сръдни училища, а да не може да поеме издръжката на 5 поне отъ тия педагогически училища, седмичните класове на които сега се закриватъ?

Г. г. народни представители! Азъ съмъ длъженъ да прочета имената на ония, които сж приподписали това предложение, предимно отъ болшинството.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Това не се прави въ Народното събрание.

Н. Гавриловъ (нац. л): Азъ искамъ да видя дали действително тѣзи, които сж подписали това мое предложение, иматъ куражъ да го поддържатъ тукъ.

Г. Калъповъ (д): Азъ съмъ подписалъ Вашето предложение, защото казахте, че г. министърътъ на финансите е съгласенъ. Сега азъ оттеглямъ подписа си.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Досега не се е виждала такава практика въ Парламента.

Н. Гавриловъ (нац. л): Въ § 1, на стр. 27, азъ моля да се съгласите следъ думите „изключая Шуменското мъжко общинско педагогическо училище“ да се прибавятъ думите „На мѣстото на закритите седми класове при педагогическите училища въ гр. Самоковъ, Ловечъ, Ломъ, Казанлъкъ, Ямболъ и Севлиево се откриватъ седми гимназиални класове, които се издържатъ отъ образувания фондъ за издръжка на общинските сръдни училища“. Ако кажете, че отъ този фондъ не могатъ да се издържатъ тѣзи седми класове, азъ Ви моля, г. министре на финансите, както намѣрихте за много други работи сръдства, да намѣрите още половинъ милионъ лева за издръжка и на тѣзи седми класове, защото не сторите ли това, тѣзи 1.400 ученика ще останатъ на произвола и ще ги тикнете въ обятията на онѣзи тамъ (Сочи работниците) въ лѣво.

Председателъ: Има думата г. министъръ-председателъ.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Г. г. народни представители! Азъ си казахъ думата по частните предложения и не бихъ взелъ думата, ако въпросътъ не бѣше отъ голѣмо обществено значение. Въпросътъ е много сериозно обсъденъ въ Министерския съветъ. И ако бѣше въпросъ за една или друга гимназия, можеше да се спори. Ние знаемъ, че въ насъ всѣка година 1.000, 1.500, 2.000 души учители чакатъ служби, а държавата не е въ състояние да имъ ги даде. Въобще българската държава е наситена съ персоналъ съ педагогическо образование, и нещастие ще е за ония, които завършатъ педагогическо училище, да чакатъ предъ вратите на министерството и на училищните настоятелства и да не могатъ да получатъ

назначение. Веднѣжъ преситено българското общество отъ хора съ такова специално образование, ние искаме за нѣколко години държавата вече да не фабрикува — позволете ми тая дума — педагогисти, защото иначе ние ги оскѣждаме на една злощастна съдба.

Тѣй че не е случайно решението да се унищожатъ първите класове на педагогическите гимназии. И азъ съмъ убеденъ, че който сериозно мисли въ тая страна, па и самите педагогисти, които чакатъ да бѣдатъ учители и които ще иматъ нещастна съдба, ще разбератъ много добре какво е намѣрението на правителството.

Нѣкой отъ мнозинството: То не е за педагогическите училища.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Моля, моля. Това е реформата — унищожаване първите класове на педагогическите училища, за да спремъ за нѣколко години излизането на педагогисти, защото сме преситени отъ кандидати за учители. Имаме 1.500—2.000 души.

П. Напетовъ (раб): Створете други училища, напр., технически.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Вториятъ въпросъ. Имали сме отъ новия фондъ, който е образуванъ, 14.000.000 л., за да можемъ да развиемъ новите общински гимназии.

Г. г. народни представители! Който отъ васъ е билъ тукъ, знае практиката на нашите общини досега: винаги желаятъ да откриватъ нови класове въ общинските гимназии, за да могатъ да прехвърлятъ впоследствие издръжката на гимназиите на държавата. Българската държава засега има достатъчно държавни и общински гимназии — нѣма нужда да развива нови. Кредитътъ по новия фондъ е за съществуващите реалки до шести класъ, за да може да се изплащатъ заплатите на редовните учители, защото е мизерия хората по 6-7 месеца да не си получаватъ заплатите — понеже тѣ се плашатъ отъ общините. За да се поправи именно това, увеличиха се таксите, поради което други злосторници пратиха децурлигата, момчета и момичета, предъ Народното събрание да викатъ „долу таксите“.

Нѣкой отъ работниците: Като увеличавате таксите, разбира се, ще викатъ долу.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Да, сега показате, кой ги е изпратилъ. (Ржкоплѣскания отъ мнозинството) Нѣма защо да пращате тѣзи нещастни младежи да викатъ и да ги въвеждате въ оная деморализация, въ която сте вие.

А. Невовъ (раб): Вие хвърляхте въ мизерия тѣхните бащи.

П. Напетовъ (раб): Вие сте противъ свѣтлината.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: А бе, какво да правимъ, като сме давали свѣтлина, а вие сте все слѣпи! (Смѣхъ и ржкоплѣскания отъ мнозинството) Свѣтлината, г-да, свѣти, но слѣпите могатъ и при свѣтлина да не виждатъ! (Възражения отъ работниците)

Нѣкой отъ работниците: Не се знае отъ коя страна сж слѣпите.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Не може да се намѣри човѣкъ отъ коя и да е партия — и вие сте противъ себе си, когато правите този упрѣкъ — който да каже, че тая държава не се е грижила за просѣта и не е харчила за нея, както и сега виждате, че при това тежко положение даваме единъ милиардъ лева. Въ тия тежки дни, когато сме така засегнати отъредъ, този кабинетъ можа да увеличи малко сръдствата, дадени за нуждите на просѣтата. И ако вие имате срамъ, трѣбва въ това отношение само да мълчите.

Г. г. народни представители! Въпросътъ е много сложенъ, много по-обширенъ, и когато дойде времето, г. министърътъ на просѣтата ще каже думата си по онова, което трѣбва да се прави въ тая страна. Азъ съмъ го казвалъ и по-напредъ, ще го кажа и сега: при многото други бедствия, които имаме, отъ социаленъ характеръ, ние имаме едно голѣмо бедствие, съ което трѣбва да се справимъ — то е: въ страната идватъ съ хиляди умствено излигнати хора, съ специално, сръдно и висше образование, на които държавата не е въ състояние да даде хлѣбъ и работа. Нѣма по-голѣмъ трагизъмъ отъ оъзи на младежъ, свършилъ въ чужбина, изхарчилъ сръдствата на родителите си, 300-400 хиляди лева, иде тукъ съ висше

образование, съ енергия и идеализъм и си удря главата о стената, вижда, че не е полезен и че държавата не е годна да му гарантира прехраната. Това е голѣмъ трагизъмъ, съ който българската държава трѣбва да се справи. Но този въпросъ не е сложенъ на разглеждане сега.

Въпросътъ, който се разисква, е много сериозенъ, и това, което го правимъ, г-да, не е отъ желание да не даваме просвѣта, а отъ желание обществено да регулираме просвѣтата въ тая страна. И колкото и да сѫ благородни начинанията — азъ нѣма да откажа правото на всѣки единъ народенъ представителъ да направи защита на оный край, въ който се закриватъ класове — но кабинетътъ по този въпросъ се е произнесълъ и азъ моля народното представителство да не приема това частно предложение. (Ръжкоплѣскания отъ мнозинството)

А. Неновъ (раб): Искамъ думата.

С. Даскаловъ (з): Стига, бе. На трето четене нѣма дебати.

Г. Енчевъ (з): Азъ не мога да разбера защо се разисква на трето четене.

А. Неновъ (раб): Моля, г. председателю, да ме запишете. Искамъ думата по предложението на г. Гавриловъ.

Председателътъ: Има думата народниятъ представителъ г. Тончо Мечкарски.

Т. Мечкарски (з): Г. г. народни представители! Азъ правя предложение да се възстанови Габарското мирово сѣдилище. Въ бюджетарната комисиия този въпросъ се изясни всестранно, обаче се прие да остане текстътъ така, както е. Ако г. министърътъ на правосѣдието смѣта, че по този начинъ ще се направятъ икономии — никой не е противъ тия съкращения; но когато се касае за правораздаването, което трѣбва да бѣде близко до народа, азъ смѣтамъ, че никой нѣма да бѣде противъ да се възстанови Габарското мирово сѣдилище. Габарското мирово сѣдилище е едно голѣмо сѣдилище. Презъ миналата година въ него сѫ постѣпили 5216 дѣла. Нашата околия е една елипса: въ единия край е Бѣла-Слатина, въ другия край — Габаре. Ако се закрие Габарското мирово сѣдилище, хората ще трѣбва да ходятъ на 40 км.

Азъ смѣтамъ г. г. народни представители, че по този начинъ на процедиране — на трето четене да се закриватъ едни сѣдилища, да се откриватъ нови, безъ да се даде възможностъ по обширно да се проучи въпросътъ — ще извършимъ грѣшки. Г. министърътъ на правосѣдието, ако желае да остави Койнарското мирово сѣдилище, нека да го възстанови, но въ никой случай не трѣбва да закрива Габарското мирово сѣдилище и да праща хората да отиватъ на 40 км. Правораздаването трѣбва да бѣде близко до народа.

Председателътъ: Има думата народниятъ представителъ г. Георги Шонговъ.

Г. Шонговъ (з): Г. г. народни представители! Направилъ съмъ едно предложение, съ което искаме възстановяването на Пашмаклийския окръженъ сѣдъ и моля г. министра на финанситъ, както и г. министъръ-председателя да се съгласятъ да се възстанови Пашмаклийскиятъ окръженъ сѣдъ. Защото, г. г. народни представители, вие откривате маса мирови сѣдилища въ центровете, дето има съобщения и сѣдилища на близки разстояния, а закривате единъ сѣдъ на едно мѣсто извънредно много отдалечено и по този начинъ вие лишавате това население отъ евтино и бързо правосѣдие.

Г. г. народни представители! Съ закриването на Пашмаклийския окръженъ сѣдъ се извършва една голѣма несправедливостъ за населението въ този край. Единъ сѣдъ, какъвто е Пашмаклийскиятъ окръженъ сѣдъ, съ единъ председателъ и двама членове, нѣма да бѣде кой знае каква тежестъ на държавния бюджетъ. Какво ще стане съ това население, което вие ще прашате на 200 км. да се сѣди и да харчи по 2.000 л. за да отиде въ другъ градъ. Вие ще създадете единъ много лошъ precedentъ и ще поставите това население въ едно отчаяно положение тъкмо сега, когато държавата взема мѣрки да го изхранва — праща му царевница, а вие му закривате сѣда, за да не може да намѣри евтино правосѣдие.

Моля г. министра да се съгласи съ моето предложение да се възстанови Пашмаклийскиятъ окръженъ сѣдъ.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Царевницата пакъ ще я даваме, но сѣдия нѣма да дадемъ.

Председателътъ: Има думата народниятъ представителъ г. Атанасъ Неновъ.

А. Неновъ (раб): Г. г. народни представители! Азъ не зная съображенията, по които г. Гавриловъ внася това предложение, да се оставятъ седмичъ, педагогическиятъ класове въ нѣкои отъ гимназиитъ. Не сме ние, разбира се, които ще се обявимъ за закриването на тия класове.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Да нѣматъ мѣсто, за да ви пълнятъ редоветъ! Така е.

А. Неновъ (раб): Г. Гавраиловъ, очевидно, не е чуждъ на оная просвѣтна политика, която се провежда отъ самото правителство. Азъ съмъ длъженъ тукъ да го изоблича, че той чисто и просто съ това предложение иска да прави една плитка демагогия. Ние, обаче, ще подкрепимъ неговото предложение.

С. Даскаловъ (з): Хемъ демагогия, хемъ ще го подкрепите!

А. Неновъ (раб): Ние сме за това предложение, обаче ние изхождаме не отъ нѣкакви дребни лични партизански смѣтки, а изхождаме отъ туй, да се даде една просвѣта на бедния трудящъ се народъ, за който вратитъ на училищата днесъ се затварятъ по хиляди начини.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Срамота е да приказвате това!

А. Неновъ (раб): Г. министъръ-председателю! Имайте търпение да ме изслушате. Вие самъ констатирахте тукъ факта, че учащата се младежъ у насъ отъ нѣколко дни излиза на улицата, за да демонстрира противъ увеличението на училищнитъ такси.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Вие прашате тия нещастни деца на улицата. Не ви е срамъ!

И. Василевъ (з): Я кажи кѣде е Асенъ Бояджиевъ?

С. Таковъ (з): Асенъ Бояджиевъ сега е съ ученическа шапка.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Акълътъ му е по-малъкъ и отъ тоя на ученицитъ.

А. Неновъ (раб): Ние сме не само за премахването на тия училищни такси, но ние сме за това, държавата да посме сама издрѣжката на тия учащи се.

С. Таковъ (з): Като станемъ богати, като Русия!

М. Бечевъ (д): Беднитъ не сѫ ли освободени отъ такса?

А. Неновъ (раб): Г-да! Вие ще се съгласите — пъкъ и тукъ се изтъкна, когато се разглеждаше бюджетътъ на Министерството на народната просвѣта — че у насъ до горнитъ класове достигатъ малцина, че образованието у насъ е ограничено за широкитъ трудящи се маси.

И. Василевъ (з): Защо плачете тогава за буржоазията? Митю Станевъ каза, че образованието у насъ е за буржоазията, а сега вие плачете.

А. Неновъ (раб): Защо скачанъ толкова?

И. Василевъ (з): Защото не знаешъ какво приказвашъ!

А. Неновъ (раб): Митю Станевъ каза, че тамъ поне, кѣдето има гимназии, че тамъ поне, кѣдето работническото дете е въ града, тамъ поне то има малка възможностъ да остане въ училището и да достигне до горнитъ класове. Митю Станевъ говори за ограничението на образованието общо въ България. Мотивитъ на г. министра, за да се премахнатъ тия седми класове, сѫ тѣзи, че у насъ имало много интеллигентенъ пролетариатъ; . . .

Министъръ К. Муравиевъ: Не.

А. Неновъ (раб): . . . че имало свръхпроизводство.

Министъръ К. Муравиевъ: Излишъкъ на учители.

Х. Чолаковъ (з): (Къмъ А. Неновъ) Ти отъ кои си? Интелигентенъ ли си или неинтелигентенъ пролетариатъ?

А. Ненов (раб): Статистиката показва, че у насъ народът има нужда отъ образование. Другъ е въпросътъ каква е вашата просвѣта, другъ е въпросътъ, че въ вашитѣ училища се прокарва една просвѣта угодна или целяща. . . .

С. Даскалов (з): Ти кое училище свърши?

И. Василев (з): Ти въ какво училище си се училъ?

С. Таков (з): Текето! Текето!

А. Ненов (раб): Ние, разбира се, отъ тая просвѣта вземаме само онова положително, което може да ни даде буржоазната наука, и чрезъ това положително, което тя ни дава, ние можемъ да прозрѣмъ вашата просвѣта и вашитѣ истински намѣрения, г. министър-председателю.

М. Бечев (д): Слѣпци сте вие.

А. Ненов (раб): Ние не сме слѣпци; по-право, и вие не сте слѣпци, а искате да оставите слѣпци децата на трудящия се български народъ, децата на българския пролетариатъ. (Ржкоплѣскания отъ работниците)

Д. Дрънски (д): Ти кое училище си свършилъ бе, другарю? Въ кое училище си училъ, буржоазно ли?

А. Ненов (раб): Училището на живота.

Министър-председател Н. Мушанов: Тогава нѣма нужда отъ гимназии, щомъ има училище на живота, щомъ животътъ учи!

Министър К. Муравиев: Отъ где взема Митю Станевъ тия сведения? Всичко преписа отъ Министерството на просвѣтата. (Глъчка)

Председателъ: Моля, тишина, г-да. Ще пристѣпимъ къмъ гласуване.

Преди това, обаче, трѣбва да забележа, че както при второто, така и при третото четене, споредъ правилника, могатъ да ставатъ поправки и добавки, стига да не излизатъ отъ принципиалнитѣ рамки на законопроекта, който е внесенъ. Председателството смѣта, че като се замишля едно сѣдилище съ друго, не се излиза отъ никакви принципиални рамки.

Второ. Народниятъ представителъ г. Данаиловъ прави предложение сѣщо законопроектътъ за бюджета да се върне въ бюджетарната комисиия, поради направени въ него при трето четене отъ страна на г. г. министритѣ измѣнения и поправки, които, споредъ него, не могли да бъдатъ направени сега, а трѣбвало предварително да бъдатъ разгледани отъ бюджетарната комисиия.

Г. Т. Данаилов (д. сг): Съжалявамъ, но това го иска законътъ за бюджета, отчетността и предприятията!

Председателъ: Парламентарната практика е такава, че подобни предложения се слагатъ на гласуване. Азъ ще го сложа на гласуване, като добавямъ, че съ това предложение не е съгласенъ г. министър-председателъ.

Министър-председател Н. Мушанов: Г. Данаиловъ самъ не го иска.

Председателъ: Прочес, ония, които приематъ казаното предложение на народния представителъ г. Данаиловъ, моля, да вдигнатъ ржка. Малцинство, Събранието не приема.

Има думата г. докладчикътъ.

Докладчикъ д-ръ И. Бешков (з): Пропуснахъ да прочета втората алинея на новия членъ за надвезитѣ пенсии, отъ който членъ г. министърътъ на финанситѣ се отказва, но все пакъ, за да бъде отбелязана въ стенографскитѣ дневници, ще прочета тази алинея. (Чете)

„Задържанитѣ административно отъ отдѣлението за държавнитѣ пенсии суми до 1 януарий 1932 г., както и внесенитѣ до 1 априль 1932 г. съ вносни листове суми отъ надвезитѣ пенсии, не се връщатъ.“

Разликитѣ въ повече въ отдѣлнитѣ бюджети на министерствата, които се създаватъ вследствие направенитѣ предложения отъ г. финансовия министър, които ви

прочетохъ, се покриватъ отъ приходитѣ по глава X — „Приходи отъ сключени бюджети“, § 88.

Г. Т. Данаилов (д. сг): Много лесенъ параграфъ! Добъръ източникъ! Можете да го увеличите на 10 милиона лева.

Докладчикъ д-ръ И. Бешков (з): Тѣ сѣ незначителни, г. Данаиловъ!

Председателъ: Ще сложа на гласуване предложението, направени отъ г. г. народнитѣ представители, преди да сложа на вотъ направенитѣ отъ г. г. министритѣ предложения.

Напомямъ на г. г. народнитѣ представители, че г. министър-председателъ, по съображенията, които ни даде, не приема тия предложения на г. г. народнитѣ представители.

Първото предложение е на г. Джабарски, по глава I, § 1, тъй както го доложихъ.

С. Джабарски (нац. л): Оттеглямъ го.

Председателъ: Второто предложение е пакъ по глава I, § 1. То се отнася до възстановяване на Пашмаклийския окръженъ сѣдъ.

Министър д-ръ А. Гиргинов: То е отхвърлено на второ четене.

Председателъ: Моля ония г. г. народни представители, които приематъ това предложение, да вдигнатъ ржка. Малцинство, Събранието не приема.

Най-после, трето предложение, на г. Гавриловъ, такова, каквото го знаете — той го разви и азъ преди малко го доложихъ — едно предложение, което г. министър-председателъ тоже не приема.

Моля ония г. г. народни представители, които приематъ въпросното предложение на г. Гавриловъ, да вдигнатъ ржка. Малцинство, Събранието не приема.

Пристѣпваме къмъ гласуване предложенията, направени отъ г. г. министритѣ за нѣкои поправки и допълнения на закона за бюджета.

Министър С. Стефанов: Тъй както се прочетохъ, г. председателю!

Председателъ: Преди всичко ще поставя на гласуване прибавкитѣ и поправкитѣ, които засѣгатъ бюджетопроекта за разходитѣ по Върховната и окръжнитѣ смѣтни палати. Гласуването може да стане за всички тѣзи поправки, защото тѣ могатъ и да не се приематъ, щомъ нѣма желание отъ Народното събрание.

Отъ мнозинството: Общо да се гласува.

Председателъ: Азъ ще си позволя да положа на гласуване всички поправки и прибавки, засѣгащи бюджетопроекта за разходитѣ на Върховната и на окръжнитѣ смѣтни палати, които се направиха отъ съответния министър . . .

Г. Т. Данаилов (д. сг): Не може така.

Председателъ: . . . и които се доложиха на Народното събрание отъ г. докладчика.

Ония г. г. народни представители, . . .

Министър-председател Н. Мушанов: На трето четене, г. Данаиловъ, се гласува бюджетътъ en bloc. Вие сами поддържате, че не може да се гласуватъ предложения, направени отъ отдѣлни народни представители. Ако нѣкой отъ г. г. министритѣ има да направи нѣкое отдѣлно предложение, той ще си го направи. Но предложенията по отдѣлнитѣ министерства се гласуватъ общо.

Г. Т. Данаилов (д. сг): Съвсемъ нова практика!

Министър-председател Н. Мушанов: Така е.

Н. Стамболиев (з): Така винаги се гласува. Това е парламентарната практика. Всѣка година тъй сме гласували бюджета. Миналата година какъ гласувахме бюджета?

Министър-председател Н. Мушанов: En bloc гласуваме предложенията по министерства.

Председателът: Какъ повторямъ, за да бѣда разбранъ: които приематъ всички поправки и прибавки, които засѣгатъ бюджетопроекта за разходитѣ по Върховната и окръжнитѣ смѣтни палати, тъй, както се докладваха отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Също ония г. г. народни представители, които приематъ всички поправки и прибавки, които засѣгатъ бюджетопроекта за разходитѣ по Българската православна църква, тъй, както се докладваха, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля ония г. г. народни представители, които приематъ всички поправки и прибавки, които засѣгатъ бюджетопроекта за разходитѣ по Министерството на вътрешнитѣ работи и народното здраве, тъй, както се докладваха, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля ония г. г. народни представители, които приематъ поправките и прибавките, които засѣгатъ бюджетопроекта за разходитѣ по Министерството на правосъдието, тъй, както се докладваха, . . .

Има думата г. министърътъ на правосъдието.

Министъръ Д. Върбеновъ: Г. г. народни представители! Като имамъ предъ видъ съображенията, които се изтъкнаха, заявявамъ, че съмъ съгласенъ да остане Габарското сѣдилище, ако народното представителство не е съгласно да се открие такова въ Койнаре. Следователно, ще остане Габарското мирово сѣдилище, а ще се закрие това въ Койнаре.

Председателътъ: Моля, които приематъ поправките и прибавките по бюджетопроекта за разходитѣ по Министерството на правосъдието тъй, както се докладваха, като се има предъ видъ и съгласието на г. министра на правосъдието, щото да остане Габарското мирово сѣдилище, а Койнарското мирово сѣдилище да се закрие, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ония, които приематъ всички поправки и прибавки, които засѣгатъ бюджетопроекта за разходитѣ по Министерството на търговията, промишлеността и труда, тъй, както се докладваха, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля ония г. г. народни представители, които приематъ всички поправки и прибавки, които засѣгатъ бюджетопроекта за разходитѣ по Министерството на земледѣлието и държавнитѣ имоти, тъй, както се докладваха днесъ, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля ония г. г. народни представители, които приематъ всички поправки и прибавки, които засѣгатъ бюджетопроекта за разходитѣ по Главната дирекция на трудовата повинность, тъй, както се докладваха днесъ, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля ония г. г. народни представители, които приематъ всички поправки и прибавки, които засѣгатъ бюджетопроекта за разходитѣ по Главната дирекция на пощитѣ, телеграфитѣ и телефонитѣ, тъй, както се докладваха днесъ, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля ония г. г. народни представители, които приематъ всички поправки и прибавки, които засѣгатъ бюджетопроекта за разходитѣ по Министерството на войната, тъй, както се докладваха днесъ, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля ония г. г. народни представители, които приематъ всички поправки и прибавки, които засѣгатъ бюджетопроекта за разходитѣ по Министерството на провѣтата, тъй, както се докладваха днесъ, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля ония г. г. народни представители, които приематъ всички поправки и прибавки, които засѣгатъ бюджетопроекта за разходитѣ по Министерството на общественитѣ сгради, пѣтищата и благоустройството, тъй, както се докладваха днесъ, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристъпваме къмъ гласуване поправките и прибавките, които засѣгатъ законопроекта за бюджета и които се предлагатъ отъ правителството, тъй, както се докладваха отъ г. докладчика.

Докладчикъ д-ръ И. Бешковъ (з): Г. министърътъ на финанситѣ оттегля предложението си по първигъ два члена, досежно надвзетитѣ пенсии. Всички други поправки и прибавки, които прочетохъ, г. министърътъ на финанситѣ ги приема.

Председателътъ: Понеже се засѣгатъ членове . . .

Н. Стамболиевъ (з): Тѣ сѣ прочетени, г. председателю.

Председателътъ: Азъ мисля, че ще трѣбва да гласуваме членъ по членъ.

Докладчикъ д-ръ И. Бешковъ (з): Всѣко измѣнение въ нѣкой членъ, както се е гласувало, ще отиде къмъ съответния членъ.

А. Пиронковъ (д. сг): Понеже се касае за предложението отъ отделни членове, не могатъ да се гласуватъ измѣненята en bloc. Това е законъ!

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Ами че нѣко измѣнение е по съответния членъ? Какъ гласувахме измѣненята по министерства? Когато се гласува, ще отиде по съответния членъ.

А. Пиронковъ (д. сг): И то е нарушение; не може да се постѣпва така.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Защо да не може? Вие какъ го докладвахте навремето? Кѣде ще вземемъ сега да докладваме на трето четене членъ по членъ?!

А. Пиронковъ (д. сг): Не може така.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Вие какъ го гласувахте? Азъ ще взема да Ви прочега дневницитѣ.

Н. Стамболиевъ (з): (Къмъ А. Пиронковъ) Гласували сте винаги en bloc.

А. Пиронковъ (д. сг): Когато се касае за нови членове, трѣбва да се гласува поотдѣлно. Когато се касае за обяснителната таблица, тогава може.

Н. Стамболиевъ (з): Ине помнимъ, г. Пиронковъ, какъ докладвахте навремето. Дневника ще вземемъ. Недейте така спекулира сега! Искате само да саботирате работата на Народното събрание! Ще повтаряме едни и същи работи по нѣколко пѣти!

С. Даскаловъ (з): Да се гласуватъ измѣненята. (Глъчка)

Председателътъ: Ония, които приематъ въ чл. 34, алинея четвърта, да се възстановятъ заличенитѣ на второ четене думи: (Чете) „началника на въоръженитѣ сили при Министерството на външнитѣ работи и на изповѣданията“, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля ония, които приематъ, щото да се направи съответна прибавка въ общия законъ за бюджета на държавата, чл. 50: (Чете) „Разрешава се на Министерството на народното просвѣщение да построи складъ за декори на Народния театъръ на стойность надъ 500.000 л.“, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ония, които приематъ доложенитѣ отъ г. докладчика измѣненята по чл. 1 отъ закона за бюджета, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ония, които приематъ измѣненята по чл. 4 отъ закона за бюджета, тъй, както се докладваха, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ония, които приематъ, щото да се впише новъ членъ въ закона за бюджета на държавата, а именно: (Чете) „Чл. 63. Въ чл. чл. 60, 61, 85, 97 на закона за бюджета, отчетността и предприятията следъ думитѣ „министърътъ на финанситѣ“ се прибавятъ думитѣ „или упълномощеното отъ него длѣжностно лице“, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ония г. г. народни представители, които приематъ допълнителния чл. 64 относително бюджетопроекта за разходитѣ по Министерството на войната въ смисълъ: „Разрешава се на Министерството на войната, при условие на взаимность, да отпуска безплатно на чуждестраннитѣ военни музеи предмети и материали отъ воененъ характеръ“, както и алинеята къмъ него: „Настоящиятъ членъ е въ сила до отмѣняването му съ новъ законъ“, както се докладваха отъ г. докладчика днесъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Най-после, ония г. г. народни представители, които приематъ следния текстъ: „Вписанитѣ въ отделнитѣ бюджети забележки, които противоречатъ на чл. 4, точка седма, алинея първа, и чл. 18 отъ закона за бюджета на държавата за 1932/1933 финансова година, се заличаватъ“,

моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема. Моля ония г. г. народни представители, които приемат на трето четене законопроекта за бюджета на държавата за 1932/1933 финансова година, заедно с всички гласувани и приети днес поправки и прибавки, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема. (Продължителни ръкоплъскания от мнозинството. (Вж. прил. Т. II, № 66)

Има думата г. министър-председателят.

Министър-председател Н. Мушанов: Г. г. народни представители! Благодаря ви, за гдето след усиления труд, който положихте при изучаването на бюджета, сега го гласувахте.

Нашият бюджет нѣма да бѣде едно съвършено дѣло между бюджетитѣ на България. Все таки той е едно дѣло, което бѣ създадено съ огледъ на възможноститѣ при днешнитѣ обстоятелства. Опитътъ на туй Народно събрание и особено на болшинството, което още въ първата си година можа да даде тоя бюджетъ, ми дава увѣрението и надеждата, че то ще може да даде още по-съвършенъ бюджетъ идущата година. Самиятъ фактъ, г. г. народни представители, че въ тия тежки дни, при тия тежки обстоятелства, външни и вътрешни, можа да се създаде бюджетъ, който намалява разходите на държавата съ 700.000.000 л., говори много. Недейте да смѣтате — визирамъ особено ония, които въ продължение на 7—8 години ни даваха бюджети на сума по 7—8 милиарда лева — че е малко дѣлото, когато едно ново правителство е могло да смали съ 700 милиона лева единъ бюджетъ отъ 7 милиарда лева. (Ръкоплъскания отъ мнозинството)

Г-да! Азъ искамъ да ви дамъ едно второ увѣрение: едно е да се гласува бюджетъ отъ народното представителство и друго е той да се изпълни, да се упражни отъ вашето правителство. И азъ съмъ убеденъ, че при упражнението на бюджета, туй правителство, както направи икономии отъ 700 милиона лева при упражнението на бюджета на миналото правителство, ...

Министъръ С. Стефановъ: Отъ 900 милиона лева.

Министър-председател Н. Мушановъ: Отъ 900 милиона лева. — ... ще докаже и при упражнението на новия бюджетъ, че то знае, какво е значението на едно бюджетно равновесие въ България, особено при сегашнитѣ дни. Въпрѣки всичкитѣ тия мъжнотии, които имавте, нека кажа, въпрѣки всичкитѣ тия неминуеми спѣтници на парламентарния режимъ, относително триенията, които се забелязваха, г-да, помежду лица отъ една и съща група, или помежду лица даже отъ различни групи — това нѣщо, г-да, нека си го признаемъ, е единъ спѣтникъ винаги на парламентарния редъ — въпрѣки всичкитѣ тия трудности, казвамъ, азъ ви благодаря, за гдето вие можахте да гласувате този бюджетъ, който все таки е единъ преломъ, единъ преходъ къмъ нѣщо по-съвършено и по-добро за България. (Продължителни ръкоплъскания отъ мнозинството)

Председателъ: Минаваме на следната точка отъ дневния редъ — второ четене бюджетопроекта на българскитѣ държавни желѣзници за 1932/1933 финансова година.

Министър-председател Н. Мушановъ: Моля, дайте 5 минути отидихъ.

Председателъ: Давамъ 5 минути отидихъ.

(Следъ отидихъ)

Председателствуващъ Н. Шоповъ: (Звъни) Заседанието продължава.

Понеже часътъ е 8 и 10 минути, моля ония отъ г. г. народнитѣ представители, които приематъ заседанието да продължи, докато се вотира на второ четене бюджетопроектътъ на Главната дирекция на желѣзницитѣ и пристанищата, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристапваме къмъ точка трета отъ дневния редъ — второ четене бюджетопроекта на Главната дирекция на желѣзницитѣ и пристанищата.

Моля г. докладчика да го докладва.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете)

„Б Ю Д Ж Е Т Ъ“

на Главната дирекция на желѣзницитѣ и пристанищата за 1932/1933 финансова година“.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Които отъ г. г. народнитѣ представители приематъ заглавието на бюджетопро-

екта, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Г. г. народни представители! Преди да ви докладвамъ бюджетопроекта параграфъ по параграфъ, ще ви съобща поправкитѣ, които сѫ станали въ бюджетарната комисиия, а именно:

На стр. 19, въ объяснителната таблица, вмѣсто „Директоратъ“, става „Директори“.

На същата страница, въ „Отдѣление секретариатъ и личенъ съставъ“, вмѣсто „Библиотекаръ и дѣловодителъ на Постоянния съветъ“, става „Библиотекаръ и секретаръ на Постоянния съветъ“.

На стр. 20 — „Бюджетно-контролно отдѣление“ — общата сума става 4.663.000 л.

На същата страница въ „Отдѣление поддръжане“, следъ думитѣ „старши инженери“, се прибавя думата „конструктори“ и заплатата одному се измѣнява отъ 5.950 л. на 6.350 л.

На края на същата страница въ първата забележка долу „Директорътъ е предвиденъ въ Директората“ става „Директорътъ е предвиденъ въ Централното управление“; и въ третата забележка най-долу, вмѣсто „Началникъ на лесовѣдното бюро“, става „Началникъ на лесовѣдната служба“.

На стр. 22 — служба за изучаване и постройка на пристанища — сборътъ е промѣненъ отъ 326.000 л. на 326.400 л.

На стр. 24, въ „Отдѣление централно-смѣтководство“, месечната заплата на 5 книгководители, вмѣсто 2.450 л. одному, става 2.650 л. и годишната заплата одному става 31.800 л.

На същата страница, въ „Материално отдѣление“, следъ думитѣ „Началникъ на отдѣлението“, се прибавя думата „инженеръ“.

На стр. 25 кредитътъ за повишение става 1.632.800 л.

На същата страница „Намаление, съгласно чл. чл. 5 и 6 отъ закона за бюджета на държавата за 1932/1933 година“ става 552.800 л.

На същата страница „Намаление, съгласно чл. 7 отъ същия законъ“ става 905.200 л.

На страницата 30, месечната заплата одному на „писари“ става 2.050 л.

На стр. 34, въ „Тракции и депа“, въ пореденъ № 10, Каспичанъ, е предвиденъ единъ дѣлмайсторъ и броятъ на служителитѣ се увеличава отъ 6 на 7, а кредитътъ отъ 189.000 се увеличава на 231.000 л.

На същата страница сборътъ става отъ 6.965.600 л. на 7.007.600 л. Сумата за повишение се промѣня отъ 814.400 на 772.400 л. Броятъ на служителитѣ става 233.

На стр. 35, въ депото Варна, машиниститѣ, вмѣсто 22, ставатъ 21 и кредитътъ се намалява съответно.

На същата страница огняритѣ въ пореденъ № 26, Раковски, вмѣсто трима, ставатъ шестима — което е печатна грѣшка.

На стр. 41 ставатъ следнитѣ поправки:

Основната месечна заплата на контрольоритѣ по движението и разследването отъ 4.200 л. се намалява на 3.500 л.; годишната имъ заплата отъ 50.400 л. — на 42.000 л., и общиятъ кредитъ отъ 100.800 л. — на 84.000 л. Касиеритѣ въ влагалище София отъ двама се увеличаватъ на трима и сборътъ имъ отъ 3 става 4, а общиятъ кредитъ отъ 111.600 л. се увеличава на 148.800 л.

Следъ № 37 и 38 се поставя думата „полицай“.

Броятъ на служителитѣ въ влагалище София отъ 164 се увеличава на 165, а общиятъ брой на служителитѣ отъ 567 се увеличава на 568. Най-долу кредитътъ „Всичко за заплати“ отъ 14.868.300 л. се увеличава на 14.954.200 л.; кредитътъ за повишение отъ 1.258.700 л. се намалява на 1.172.800 л.; кредитътъ всичко по буква А си остава същиятъ — 16.127.000 л.

На стр. 42. Предвижда се 1 кантарджия на гара Червѣнъ-бръгъ. Вмѣсто „дневни и нощни пазачи-полицай“ става „ж. п. пазачи-полицай“. Основната месечна заплата на контрольоритѣ по движението и пр. става 3.500 л.

На стр. 43 заглавието „В. II-степенни станции и влагалища“ става „В. II-степенни ж. п. и сточни гари“. Предвижда се 1 заведующъ влагалищната служба на гара Видинъ, а тия на гара Т.Пазарджикъ отъ 2 се намаляватъ на 1; маневриститѣ на гара Левски отъ 8 се намаляватъ на 3. Общиятъ кредитъ срещу пореденъ № 32 — гара Шуменъ — отъ 594.600 л. се намалява на 582.000 л. Кредитътъ всичко за заплати отъ 18.900.400 л. се намалява на 18.487.800 л., а кредитътъ за повишение отъ 1.643.600 л. се увеличава на 2.056.200 л.; кредитътъ всичко по буква В си остава същиятъ — 20.544.000 л.

На стр. 44 въ заглавието се заличава думата „гари“ следъ „ж. п.“ и ставатъ следнитѣ промѣни:

*) За текста на бюджетопроекта вж. прил. Т. I, № 74.

Стрелочниците на гара Дрѣново отъ 4 се намаляватъ на 2, а на гара Елмсеяна отъ 2 се увеличава на 4. Чиновниците на гара Милковица отъ 1 се увеличаватъ на 2. Общият кредитъ за служителитъ на гара Бѣла отъ 229.200 л. се намалява на 204.600 л.; за тия на гара Попово отъ 342.000 л. се увеличава на 369.600 л. и за тия на гара Своге отъ 349.200 л. се увеличава на 373.800 л.

На стр. 45 въ заглавието се заличава думата „гари“ следъ „ж. п.“ Кредитътъ за повишение става 1.268.400 л.

На стр. 46 месечната заплата на ученикъ-телефонистъ става 1.700 л., а годишната — 20.400 л.

На стр. 47 месечната заплата на ученикъ-телефонистъ става 1.700 л., а годишната — 20.400 л.; на същата страница стрелочниците на гара Кунджолица отъ 1 се увеличаватъ на 2 и сборътъ имъ отъ 3 се увеличава на 4, а общият кредитъ отъ 98.400 л. се увеличава на 123.000 л. Също стрелочниците на гара Криводолъ отъ 2 се увеличаватъ на 3 и сборътъ имъ отъ 5 се увеличава на 6, а общият кредитъ отъ 159.000 л. се увеличава на 183.600 л.

На стр. 48 месечната заплата на ученикъ-телефонистъ става 1.700 л., а годишната — 20.400 л.; предвижда се 1 чиновникъ на гара Слана-бара; стрелочниците на същата гара отъ 1 се увеличаватъ на 2 и сборътъ имъ отъ 2 става 4, а общият кредитъ отъ 62.400 л. се увеличава на 123.600 л. Най-долу общият брой на служителитъ си остава 762; кредитътъ „Всичко за заплати“ отъ 22.803.700 л. се увеличава на 22.814.500 л., а кредитътъ за повишение отъ 1.664.300 л. се намалява на 1.653.500 л.

На стр. 49 месечната заплата на „чиновникъ“ става 3.000 л., а годишната — 36.000 л. Поправятъ се и печатнитъ грѣшки въ цифритъ въ предпоследната колона.

На стр. 53 въ „Реквизитация на разходитъ за личния съставъ по движението по § 23“ цифритъ за броя на служителитъ и предвиденитъ кредити се измѣняватъ както следва: по буква А — отъ 567 се увеличаватъ на 568, а кредитътъ отъ 14.868.300 л. се увеличава на 14.954.200 л. По буква Д — отъ 761 се увеличаватъ на 762 и кредитътъ отъ 22.803.700 л. се увеличава на 22.814.500 л.; общият сборъ отъ 5.542 се увеличава на 5.587 и кредитътъ отъ 152.968.100 л. се намалява на 152.358.800 л., а кредитътъ за повишение отъ 11.641.900 л. се увеличава на 12.351.200 л.

На стр. 54 месечната заплата на старши лѣкарь става 5.500 л., а годишната — 66.000 л.

На същата страница се предвижда въ пореденъ № 12, „Софийски районъ“, вмѣсто 3 районни лѣкари — 4, и вмѣсто 1 жбоблѣкарь — 2. Броятъ на служителитъ въ този пореденъ № 12 ставатъ 30, вмѣсто 28, като сумата, вмѣсто 909.000 л., става 1.023.000 л. Общият брой на служителитъ става 94, а общата сума отъ 3.417.000 л. се увеличава на 3.531.000 л. и сумата за повишение отъ 524.800 л. се намалява на 410.800 л.

На същата страница най-долу между думитъ „на“ и „13 районни лѣкари“ се прибавятъ думитъ „3 старши лѣкари“ и кредитътъ става 115.200 л.

По-долу участковитъ фелдшери ставатъ 26 и кредитътъ става 124.800 л. Всичко — 240.000 л.

На стр. 56 заличаватъ се думитъ „съ срѣдно образованіе“ следъ „касиеръ-плати“ срещу № 11.

Основната месечна заплата на партийнитъ майстори, № 14, става 3.400 л. едному, а годишната — 40.800 л.

На стр. 60 въ „А. Ржководенъ и помощенъ персоналъ“ „1 инженеръ-асистентъ“ става „1 инженеръ-асистентъ, заведующъ службата по водоснабдяването по цѣлата желѣзнопътна мрежа“ и заплатата му месечно, вмѣсто 4.200 л., става 5.100 л., кредитътъ за годишната заплата отъ 50.400 л. се увеличава на 61.200 л. и общата сума отъ 1.729.800 л. се увеличава на 1.740.600 л., а кредитътъ за повишение отъ 200.200 л. се намалява на 189.400 л.

На стр. 66, въ стопанство „Сестримо“, заплатата на заведующия ревиренъ лесничей отъ 2.950 л. месечно се увеличава на 3.400 л. и кредитътъ за годишната заплата отъ 35.400 л. се увеличава на 40.800 л. Общият кредитъ отъ 171.600 л. се увеличава на 179.000 л. Кредитътъ за повишение не се измѣня, или всичко, вмѣсто 175.600 л., става 181.000 л.

Въ стопанство „Берковица“, заплатата на заведующия ревиренъ лесничей отъ 2.950 л. се увеличава на 3.400 л. и общият кредитъ за годишната заплата отъ 35.400 л. се увеличава на 40.800 л. Всичко, вмѣсто 90.600 л., става 96.000 л. Кредитътъ за повишение остава същиятъ, а всичко отъ 93.400 л. се увеличава на 98.800 л. Всичко, вмѣсто 269.000 л., става 279.800 л. Кредитътъ за надници на двѣт стопанства отъ 4.000.000 л. се намалява на 3.989.200 л. Крайната сума, обаче, остава непромѣнена.

На стр. 67 „1 капитанъ първостепенно пристанище и заведующъ началникъ пристанище“ става „1 капитанъ

първостепенно пристанище и заведующъ службата началникъ пристанище“. По-долу: „1 събирачъ на приходи“ става „1 събирачъ на приходи, същиятъ и касиеръ“. Вмѣсто 9 моряци, ставатъ 8 моряци, като исканиятъ за тѣхъ кредитъ отъ 221.400 л. се намалява на 196.800 л. Крайната сума отъ 801.000 л. се намалява на 785.400 л.

На стр. 68, въ „2. Бургазко пристанище“, „1 смѣтководитель-провѣрителъ“ се заличава и става „1 домакинъ-платецъ“. Въ каменоломна „Атия“, „1 смѣтководитель-провѣрителъ“ се заличава и става „1 домакинъ-платецъ“.

Въ „Созополско пристанище“, следъ „1 пристанищенъ приставъ морякъ“ се прибавя въ скоби „същиятъ изпълнява длъжността дѣловодитель-касиеръ“. Прибавя се още „1 морякъ“ съ месечна заплата 2.050 л., съ годишна заплата 24.600 л.; иска се общъ годишенъ кредитъ за тая длъжностъ 24.600 л.; всичко става 54.600 л.

На стр. 69, въ „4. Василиковско пристанище“, „1 смѣтководитель-провѣрителъ, същиятъ дѣловодитель-платецъ“, става „1 домакинъ-платецъ“.

На стр. 70, долу, се прибавя забележка: (Чете) „Началниците на митническитъ клонове въ Ново-село, Козлодуй, Бешли и Никополъ завеждатъ и пристанищата“.

На стр. 72 става една промѣна въ сумитъ. Въ пореденъ № 5 броятъ на персонала, вмѣсто 2.588, става 2.589; въ пореденъ № 6, вмѣсто 5.542, става 5.587, а въ пореденъ № 7, вмѣсто 92, ставатъ 94. Общият сборъ, вмѣсто 17.608, става 17.655. Въ пореденъ № 14 въ графата „заплати“, вмѣсто 256.000 л., става 266.800 л. и общата цифра долу, вмѣсто 522.308.000 л., става 522.318.800 л.; въ същия пореденъ №, въ графата „надници“, вмѣсто 4.000.000 л., става 3.989.200 л. и общата цифра, вмѣсто 66.752.000 л., става 66.741.200 л.

На стр. 75, въ фондъ „Осигуровка срещу пожаръ“, сумата по § 2 става 2.572.000 л., а въ фондъ „Желѣзничарски жилища, лѣчебни заведения и пансионни“, сумата по § 3 става 2.450.000 л.

На стр. 79, вмѣсто „1 заведующъ бюро преминитъ“, става „началникъ бюро преминитъ“.

На стр. 81, въ края на текста на § 10, се прибавятъ думитъ „и др.“

На стр. 84, въ текста на § 1 думитъ „съгласно приложената къмъ настоящето таблица“ се замѣняватъ съ думитъ „предвидени въ редовния бюджетъ и специалния щатъ“. Сумата отъ 6.500.000 л. се намалява на 6.100.000 л.

Текстътъ на § 5 става така: „Изплащане дългове за минали години, както и за изплащане неизплатени надници на работници по постройката на линията Раковски-Хасково—Мастанли презъ финансовата 1931/1932 г.“ Кредитътъ отъ 100.000 л. се увеличава на 2.000.000 л., а общият кредитъ отъ 7.500.000 л. се увеличава на 9.000.000 л. Кредитътъ по § 9 става 60.000.000 л.

На стр. 85 окончателната сума 92.500.000 л. се намалява на 91.000.000 л.

На стр. 86 въ „А. Постройка на нови желѣзнопътни линии“, буква а, кредитътъ 3.000.000 л. се намалява на 1.500.000 л., а общата сума по тази буква отъ 7.000.000 л. се намалява на 5.500.000 л.

Въ буква в „Пловдивъ—Карлово“ става „Пловдивъ—Карлово съ клонъ Хисаря“.

Всичко по § 9 кредитътъ 17.000.000 л. се намалява на 15.500.000 л., а 61.500.000 л. се намалява на 60.000.000 л.

Въ „Постройка на малки дунавски пристанища“ следъ Никополъ „и пр.“ се замѣнява съ „и направа зимовище въ островъ Чифтелеръ“.

5 секционни инженери ставатъ 7; кредитътъ отъ 60.000 л. става 84.000 л.; 4 помощници секционни инженери ставатъ 5; 6 технически кондуктори ставатъ 9; 12 души ставатъ 16 души и кредитътъ отъ 115.200 л. се увеличава на 127.200 л. Общият кредитъ отъ 396.000 л. става 432.000 л.

На стр. 87 кредитътъ 2.847.000 л. става 2.874.000 л.

На стр. 89 въ № по редъ 2 сумата 16.747 л. става 16.794 л.; всичко кредитътъ отъ 17.608 л. става 17.655 л.; въ № по редъ 6 цифрата 844.000 л. става 544.000 л.; 944.000 л. става 644.000 л.; 17.949.000 става 18.249.000 л., а всичко броятъ на персонала 17.634 става 17.655.

Прибавена е забележка: (Чете) „1) Безъ допълнителния персоналъ по щата, одобренъ отъ Министерския съветъ, съгласно § 1 отъ разходния бюджетъ на фонда „Постройка нови желѣзници и пристанища“ и безъ персонала на желѣзнопътната каса, на бр. 8“.

Това сж, г. г. народни представители, поправкитъ, които се направиха отъ бюджетарната комисия. Съобразно съ тия поправки ще докладвамъ параграфитъ.

П. Деневъ (р): Кажете и поправкитъ въ закона, Чл. 13 се премахва отъ бюджетарната комисия.

С. Омарчевски (з): Докладвайте всички промѣни.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Въ законопроекта за бюджета на Главната дирекция на желѣзницитѣ и пристанищата за 1932/1933 финансова година чл. 13: (Чете) „Постановленията на чл. 40 отъ закона за бюджета, отчетността и предприятията иматъ приложение и по отношение на бюджета на Главната дирекция на желѣзницитѣ и пристанищата“ се зачеркна.

Г. Т. Данаиловъ (д. сг): Трѣбваше да докладвате законопроекта членъ по членъ и тогава да казвате промѣнитѣ.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): И азъ така смѣтахъ. Сега ще ви докладвамъ разходитѣ. (Чете)

„Главна дирекция на желѣзницитѣ и пристанищата.

Глава I.

Върховно ръководство, общи служби и дирекции.

а. Персоналъ.

§ 1. Заплата на личния съставъ.
Заплати. Всичко а — 21.520.000 л.“

Председателстващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представителъ г. Никола Пждаревъ.

Н. Пждаревъ (д. сг): Г. г. народни представители! Вземамъ думата изобщо по бюджета на желѣзницитѣ, за да привлѣка вниманието на г. министра на желѣзницитѣ на единъ въпросъ, по който всѣкога съмъ привличахъ вниманието му, но все е оставало безрезультатно. Сега привличамъ вниманието на г. министра съ надежда, че ще има нѣкакъвъ резултатъ.

Държавата е вложила доста капиталъ за постройка на желѣзници и пристанища, между другото и за желѣзнопътната линия до гр. Видинъ и Видинското пристанище. Всичко това е добро. Но задачата на експлоатацията е да прави всичко възможно, щото тѣзи държавни постройкы да даватъ възможно най-много и най-добри резултати за народното стопанство и за градоветѣ, до които сѣ построени.

Обаждатъ се: Не се чува.

Министъръ С. Стефановъ: Излѣзте по-напредъ: г. г. народнитѣ представители не чуватъ какво говорите.

Н. Пждаревъ (д. сг): Видинското пристанище представлява една жалка картина: нѣма никаква работа, въ него нѣма никакъвъ животъ, а би могло да се направи нѣщо. Би могло желѣзнопътната администрация да вземе мѣрки, щото това пристанище да бѣде използвано за нуждитѣ на вноса и сѣщевременно за изгодитѣ на пристанищата и желѣзницитѣ. Ако желѣзнопътната тарифа отъ Видинъ за София се нареди по такъвъ начинъ за търговеца-импортьоръ, че да не представлява разлика въ навлото отъ Видинъ до София и отъ Ломъ до София, Видинското пристанище би могло да се разработи. То би могло да се разработи още повече, ако се постави единъ винчъ, какъвто г. директорътъ на желѣзницитѣ много пъти е обещавалъ, че ще се достави, но не е доставенъ, за да могатъ на Видинското пристанище да се стоварятъ и голѣми тежести, които се стоварятъ на Ломското пристанище. Така ако се прехвърлятъ въ Видинското пристанище една частъ отъ стокитѣ, които отиватъ въ Ломъ и претоварватъ пристанището, задрѣстватъ го и поставятъ търговцитѣ въ едно тежко положение, да не могатъ да получатъ стокитѣ си навреме, ще облекчатъ Ломското пристанище, безъ съ това да му се отнеме работата, но ще се създаде работа и за Видинското пристанище. Азъ съмъ убеденъ, че ако тѣзи две нѣща се направятъ, желѣзнопътната администрация ще изпълни единъ дългъ — да засилва ползата отъ желѣзнопътнитѣ линии и пристанищата — и сѣщевременно ще послужи на народното стопанство и на видинскитѣ граждани.

Видинското пристанище заслужава малко повече внимание, защото тамъ има ангажирани не само голѣми стопански интереси, но и голѣми политически интереси. Азъ привличамъ вниманието на г. министра на желѣзницитѣ

върху този въпросъ съ надеждата, че той ще бѣде проученъ и въ скоро време ще се направи потребното.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представителъ г. Георги Данаиловъ.

Г. Т. Данаиловъ (д. сг): Г. г. народни представители! Азъ ще прибавя само две думи къмъ това, което каза г. Пждаревъ. Вѣрно е — обръщамъ се къмъ Васъ, г. министре, защото това не е въпросъ, отнасящъ се до г. г. народнитѣ представители, да искаме тѣхното довѣрие — вѣрно е, че Дирекцията на желѣзницитѣ...

С. Таковъ (з): Защо го приказвашъ, щомъ като не е за насъ?

Г. Т. Данаиловъ (д. сг): ... нѣма една политика за пренасянето на самитѣ свои материали. Всичко се съсредоточава само въ Ломското пристанище — нѣмамъ нищо противъ — но то не е годно да приеме всички тонове стоки, които пристигатъ отъ странство.

Р. Маджаровъ (д. сг): И въ Свищовъ ги приематъ.

Г. Т. Данаиловъ (д. сг): Не е въпросътъ за Свищовъ. Въпросътъ е районитѣ да се разпредѣлятъ така, че стокитѣ да отиватъ и въ Русе, и въ Ломъ, и въ Никополъ, и въ Сомовитъ, за да не се съсредоточава всичко въ Ломъ и отъ тамъ да отива и другаде. На това искахъ да обърна вниманието — да се даде на всѣки районъ възможностъ да поеме частъ отъ това, което иде отъ вънъ.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представителъ г. Никола Стамболиевъ.

Н. Стамболиевъ (з): (Отъ трибуната) Г. г. народни представители! Представенъ е на разглеждане на второ четене бюджетопроектътъ на българскитѣ държавни желѣзници — желѣзницитѣ, които сѣ единъ отъ най-голѣмитѣ ресори, желѣзницитѣ, които обслужватъ нашето национално стопанство; желѣзницитѣ, които се развиватъ паралелно съ културното развитие на нашата страна; желѣзницитѣ, които сѣ и стратегическата граница на България.

Азъ смѣтамъ, че е излишно да ви цитирамъ статистики, какъ е вѣрвѣло развитието на нашитѣ желѣзници презъ последнитѣ години. Въ 1910 г. ние сме имали 1.894 клм., а въ 1929/1930 г. — 2.444 клм. експлоатирани държавни желѣзнопътни линии. Имаме 443 локомотиви, 25 вагони височайши и служебни, пътнички 535, пощенски 42, фургоны 152, товарни вагони закрити 4.498 и товарни вагони открити 5.610, на обща стойностъ 332.055.800 златни лева. Превозени сѣ 9.423.475 пътници, превозени сѣ стоки въ тонове 4.763.367.

Приходитѣ отъ нашитѣ държавни желѣзници, г. г. народни представители, споредъ последната статистика, презъ 1929/1930 г. възлизатъ всичко на 1.265.495.865 л.

Отъ всичко това се вижда, че нашитѣ държавни желѣзници сѣ се развивали паралелно съ нуждитѣ на нашето национално стопанство.

Г. г. народни представители! Всѣка година се повдига въпросъ за персонала по българскитѣ държавни желѣзници. Въ установената статистика презъ последнитѣ години ние виждаме, че персоналътъ се е развивалъ паралелно съ увеличението на нашитѣ желѣзници. Въ 1929/1930 г. сме имали 14.804, презъ 1928/1929 г. — 14.912, презъ 1927/1928 г. — 14.429, презъ 1914 — 10.363 души. Персоналътъ по нашитѣ желѣзници се е развивалъ, както казахъ, еднакво съ развитието и увеличението на нашата желѣзнопътна мрежа.

Каква е строителната политика на нашитѣ желѣзници? Г. г. народни представители! Въ миналото, па и въ последнитѣ години, строителната политика на българскитѣ държавни желѣзници е била много лоша. Въобще ние имаме лоша строителна желѣзнопътна политика. На много мѣста е започванъ строежъ на желѣзнопътни линии, които сѣ се строили много лошо. Никога Министерството на нашитѣ държавни желѣзници не е започвало и не е завършвало една линия въ зависимостъ отъ нуждата на даденъ край и никога не се е извършвалъ строежътъ правилно, като се пласиратъ всичкитѣ физически и материални сръдства на едно мѣсто, за да се завърши линията на това мѣсто и следъ туй да се почне строежътъ на линия на друго мѣсто. Статистиката е установила, че въ България е за-

почванъ строежъ на желѣзнопътни линии на много мѣста и никѣде досега не сѣ завършени тия линии, съ малки изключения, въ единъ късъ периодъ отъ време. Имаме започнати линии, които сѣ строени въ продължение на 10-15 години. Г. министърътъ на желѣзниците както въ заседанията на комисията по желѣзницитѣ, така и въ бюджетарната комисия ни даде тия сведения, а и въ пленума изтъкна този печаленъ фактъ за нашата строителна политика. Ние се надѣваме, че въ бъдеще ще се скѣса съ тази практика и ще се трѣгне по пътя на истинската строителна политика. (Възгласа отъ сговориститѣ) Да, тъкмо тия срѣдства, за които вие ни казвате, г. Данайловъ, ние говоримъ, че на много мѣста сѣ се хвърляли безжалостно и безцеремонно, вмѣсто да се завърши една линия и следъ това да се започне строежътъ на друга линия. Тъкмо тая мисль искамъ да подчертая, че срѣдствата ги пилѣемъ безцеремонно и безконтролно.

Г. г. народни представители! Касателно персонала по българскитѣ държавни желѣзници. Азъ ще искамъ бѣгло да премина този въпросъ, тъй като той се засегна както миналата година, така и тази година. Този персоналъ е онеправданъ. Вѣрно е онзи днешното твърдение на г. министра, какво не само персоналътъ по българскитѣ държавни желѣзници е зле поставенъ, но и всичкиятъ персоналъ по различнитѣ ресори е зле поставенъ. Обаче ние никога не можемъ да сравнимъ персонала по българскитѣ държавни желѣзници съ персонала по другитѣ ведомства. Ние не можемъ да сравнимъ положението на желѣзничаря, който е на локомотива и денонощно е изложенъ на действието на атмосфернитѣ влияния; не можемъ да сравнимъ положението на желѣзнопътния стационенъ персоналъ и по движението, въ рѣцетъ на който е повѣрена сѣдбата на маса народъ и стоки, съ положението на онзи чиновникъ, който става сутринъ въ 8 ч., отива и работи въ канцеларията до 12 ч., отъ 12 до 2 ч. почива, работи пакъ отъ 2 до 6 ч. и следъ 6 ч. цѣла нощъ, е спокоенъ при семейството си. Този персоналъ, който е ангажиранъ въ българскитѣ държавни желѣзници непрекъснато, денонощно работи, а неговиятъ трудъ малко се е възнаграждавалъ досега. Азъ не искамъ да обвиня днешния министъръ на желѣзницитѣ, че той не е положилъ грижи за подобрене материалното положение на този персоналъ, за разпредѣляне на неговата работа и пр., но искамъ да подчертая, както и миналата година сме подчертавали, че въобще отъ страна на държавата трѣбва да се полагатъ по-голѣми грижи за този персоналъ въ най-големия ресоръ на нашето държавно управление, за да се избѣгне негодуванието и да се поощри въ персонала чувството на внимание и на грижа въ кръга на неговата служба. Ние виждаме, че напоследѣкъ ставатъ катастрофи. Причината на тѣзи катастрофи до голѣма степенъ е и лошото материално положение на желѣзничаря. Всички нещастия по желѣзницитѣ, които сѣ много по-малки въ сравнение съ ония, които ставатъ въ чужбина, азъ не мога да ги свържа съ това, че днешниятъ министъръ не желае да прояви по-голямъ интересъ и грижа по отношение материалното положение на персонала, но ние къмъ този персоналъ трѣбва да проявимъ по-голѣми грижи.

Ние не можемъ да сравнимъ същевременно персонала, който е по движението на българскитѣ държавни желѣзници, съ онзи, който е въ дирекцията. Азъ и миналата година поддържамъ и днесъ ще поддържамъ, че дирекционниятъ персоналъ по желѣзницитѣ, който въ миналото е билъ щедро възнаграденъ, па и днесъ, ще кажа азъ, не малко е възнаграденъ, независимо отъ неговия цензъ, отъ неговото служебно положение, което заема, не може да бѣде еднакво третиранъ съ останалия персоналъ по желѣзницитѣ. Къмъ този персоналъ, казвамъ, въ рѣцетъ на който е повѣрено цѣлото съоръжение на българскитѣ държавни желѣзници и сѣдбата на маса народъ, ще трѣбва да погледнемъ по-другояче, ще трѣбва да вложимъ по-голямъ интересъ за подобрене неговата заплата. Азъ дѣло ще подчертая това, безъ да се смѣта, че съ туй оправямъ известенъ упрѣкъ къмъ г. министра. Днесъ, когато носимъ отговорностъ за управлението, за да бѣдемъ последователни, трѣбва да изпълнимъ обещанията, които сме давали, когато сме били въ опозиция — че нѣма да поставяме мащенски къмъ чиновницитѣ. Азъ и тоя пътъ пожелавамъ едно подобрене на материалното положение на всичкия персоналъ по българскитѣ държавни желѣзници.

Съ това, разбира се, не желая да оскѣрбя директорския персоналъ, не желая да оскѣрбя инженеритѣ въ българскитѣ държавни желѣзници. Спекулираше се навремето, че ние сме искали съ тѣхъ да правимъ демагогия, че ние сме искали да оскѣрбимъ инженеритѣ въ българскитѣ

държавни желѣзници. Тия инженери въ зависимостъ отъ своята служба получаватъ съответна заплата. Но ние трѣбва да опредѣляме заплатитѣ по една справедлива градация отъ гледище социално и икономическо. И като така азъ смѣтамъ, че за въ бъдеще въ това направление ще трѣбва да трѣгнемъ, каквото изисква и службата на българскитѣ държавни желѣзници.

Нѣколко думи по отношение жилищата на служащитѣ по българскитѣ държавни желѣзници. Г. г. народни представители! Г. министърътъ онзи день подчерта, че въ миналото много се е спекулирало съ тоя въпросъ. И азъ ще подчертая същото и съ две думи ще пожелае въ бъдеще да не се спекулира съ жилищата на желѣзничаритѣ. Тия жилища сѣ предвидени за низшия персоналъ и трѣбва да се използватъ предимно отъ сѣщия. Тамъ, където има недостигъ отъ жилища, ще трѣбва да се построятъ още такива, за да може персоналътъ, който е съ низки заплати и който бди непосредствено тамъ, където му е службата, да се ползува. Желѣзничаритѣ трѣбва да бѣдатъ настанени въ добри жилища, а не както на много мѣста сѣ принудени да живѣятъ въ крайно нехигиенични жилища, въ които се туберкулизиратъ и сетне трѣбва да бѣдатъ изпращани въ санаториуми и почивни станции да възстановяватъ здравето си.

Г. г. народни представители! Повдигна се оня день въпросъ за нашитѣ пристанища. Пристанщата сѣ крайнитѣ пунктове на нашитѣ желѣзнопътни линии. Чрезъ нашитѣ пристанища се развива нашето стопанство. Въ миналото, следъ освобождението, нашитѣ пристанища сѣ били подъ ведомството на Министерството на външнитѣ работи. Отъ 1882 г. сѣ преминали къмъ Министерството на финанситѣ; отъ 1894 г. сѣ били предадени къмъ митницитѣ, а следъ това сѣ били предадени къмъ българскитѣ държавни желѣзници.

Строителната политика, г. г. народни представители, по отношение пристанищата е била сѣщата като тая на българскитѣ държавни желѣзници. На много мѣста въ миналото сѣ били започнати пристанища и сѣ оставали недовършени. Отпускани сѣ били кредити за довършване на тия пристанища, обаче кредититѣ не сѣ били използвани правилно, а сѣ били употребявани за жилища и за други цели. Ние, както миналата година, така и сега, желаемъ всички кредити, отпущнати за довършване на пристанищата, да бѣдатъ използвани изцѣло за тая целъ, за да имаме една закрѣпена работа въ дадени пристанища.

Има, обаче, споръ кой ще администрира пристанищата. Г. г. народни представители! Както миналата година въ рѣчта си по бюджета на Министерството на желѣзницитѣ, и въ рѣчта си по законопроекта за кораболаването застъпихме гледището, щото администрирането на пристанищата у насъ да бѣде повѣрено на портовитѣ капитани — това, което предвижда чл. 3 отъ закона за полицията на крайбрежията и пристанищата — така и сега ще застъпимъ това гледище. Тоя чл. 3 гласи: „Управлението на първостепенното пристанище се състои отъ 1 портовъ капитанъ за началникъ на пристанището, 1 портовъ приставъ, неговъ помощникъ“ и т. н. Ние сме доволни, че това гледище се възприе отъ г. министра на желѣзницитѣ, въпрѣки че има противопоставяне отъ нѣкои други срѣди, като, напр., отъ г. Стойчо Мошановъ, който онзи день повдигна тоя въпросъ, като каза: какъ може г. министърътъ да се съгласи, щото да постави въ конфликтъ техническитѣ лица съ портовитѣ пристави; какъ е възможно едни такива голѣми портове, като тия въ Бургазъ, въ Варна и въ Русе да се повѣрятъ на портови капитани, на пристави? Въпрѣки, казвамъ, това противодействие, ние сме доволни, че г. министърътъ възприема нашето гледище. Г. г. народни представители! Азъ нѣма да развивамъ теории. Само съ нѣколко думи ще подчертая мисълта на г. министра. Ние твърдимъ, че инженеритѣ, на които, по силата на дадени наредби, се повѣри ръководството на пристанищата, подведомствени на Министерството на желѣзницитѣ, нѣматъ мѣсто въ тия пристанища. Докато тия пристанища се строеха, имаше нужда отъ инженери при тѣхъ, които да ръководятъ строежа. Но когато работата въ нашитѣ пристанища Русе, Варна и Бургазъ е завършена, когато нѣмаме вече въ тия пристанища никакви строежи, инженери при тия пристанища не сѣ нуждни. За поддържане на пристанищата, има съответна служба при всѣко пристанище, а има и специални инженери по поддържане на пристанищата въ централното управление на Министерството на желѣзницитѣ. Вследствие на това, че работитѣ въ нашитѣ пристанища сѣ завършени, администрирането на нашитѣ пристанища трѣбва да се предаде на съответнитѣ компетентни лица, именно на моряци, портови капитани, каквито ние имаме. Има споръ

за манталитета на портовия капитанъ, за неговия служебенъ и образователенъ цензъ. Г. г. народни представители! Ние заставаме принципа, че трѣбва да се постави подходяще лице, което да администрира всѣко наше пристанище. Ако днесъ портовитѣ капитани въ Варна, Бургазъ и Русе не отговарятъ на условията, ако тѣхниятъ авторитетъ не е съвмѣстимъ съ престижа на тия три наши голѣми пристанища, ние ще наѣмримъ по-подходящи лица отъ сегашнитѣ, но не може да се поставятъ за началници на тия пристанища инженери. Компетентността на строителния инженеръ не е съвмѣстима съ компетентността на моряка. Единъ инженеръ не може да бѣде пилотъ на параходъ. Единъ инженеръ нѣма понятие отъ пилотиране на параходъ, но единъ портовъ капитанъ, който е морякъ, който има морско образование, той е компетентенъ по пилотиране на параходитѣ. И днесъ, когато разискваме бюджета на нашитѣ пристанища, ние сме доволни и spokojни, че нашето искане, предявено при разглеждане на миналогодишния бюджетъ, е взето предъ видъ отъ г. министра и е прокарано въ настоящия бюджетъ. Днесъ вече ние имаме опредѣлени функциитѣ на техническитѣ лица въ пристанищата и на морскитѣ лица.

Става спорът, г. г. народни представители, за пристанищните работници. Това е единъ боленъ въпросъ. Г. Каназирски повдигна тоя въпросъ. Отъ нѣколко години се приказва за пристанищните работници, Г. Каназирски твърди, че се спекулирало съ тѣхъ, че се партизанствувало съ тѣхъ. Да, г. г. народни представители! Презъ 1928 г. азъ отпратихъ питане въ Парламента къмъ г. министъра на жельзницитъ Кимонъ Георгиевъ. Азъ повдигнахъ тоя въпросъ за пръвъ пътъ. По-миналата година сжщо правихъ питане. Тая година искахъ г. министрътъ да обясни въ Парламента положението на пристанищните работници, за да стане ясно, че досега се е партизанствувало съ пристанищните работници, че се е спекулирало съ тѣхъ и че досега не е могълъ нѣкой да постъпи пристанищенъ работникъ, безъ да получи индулгенция отъ клуба на „Демократическия сговоръ“.

Но какво е положението на пристанищните работници, г. г. народни представители? Азъ не ще говоря за социалното положение на пристанищния работникъ. Това е единъ боленъ въпросъ, който по форма може да е малък, но по съдържание е голъмъ. Ние не можемъ да мислимъ, че трѣбва да скжсаме съ тия пристанищни работници, че трѣбва да престанемъ да мислимъ за тѣхъ. Тѣ сѣ една армия отъ 2—3.000 души въ Варна, Бургазъ и Русе. Съ тия пристанищни работници се спекулира много, съ тѣхъ се партизанствува много. На тѣхъ не се гледа тъй, както трѣбва да се гледа, както се гледа на другия персоналъ по българскитѣ държавни желѣзници и по пристанищата. Пристаннищнитѣ работникъ е срастналъ съ порядкитѣ на пристанищата, той изкарва прехраната си отъ тия пристанища. До днесъ се спекулираше доста, особено напоследъкъ, съ уволненията, съ временния отпускъ на работниците въ Варненското и Бургазкото пристанища. Азъ дължа да подчертая тукъ, че следъ така разрешения пристанищенъ въпросъ отъ г. министра на желѣзницитѣ, ние смѣтаме, че се туря едно начало на неговото правилно разрешение. Този въпросъ е добилъ вече гражданственостъ. Като се говори по пристанищния въпросъ, знае се, че се говори за сждбата на пристанищнитѣ работници — на Варненското пристанище 600 човѣка, а на Бургазкото пристанище 620. Ние желаемъ, щото за въ бъдеще да се смѣтне, че на Варненското и Бургазкото пристанища, при нормаленъ трафикъ, при увеличенъ или намаленъ трафикъ, при пълна календарна година, имаме единъ установенъ работнически контингентъ; да не се смѣта, че имаме редени работници 350, както е сега, а разликата отъ 250 души сѣ резервни, нередовни, и съ това именно да се спекулира ежегодно, като бждатъ оставяни да живѣятъ подъ кошмара на уволнението и всѣки моментъ всѣки да си играе съ тѣхъ, както си ще. Ние желаемъ веднѣжъ за винаги да се даде да се разбере, че на Варненското пристанище има 600 души постоянни работници, а на Бургазкото 620 и да се не смѣта, че тамъ всѣки може да намѣри приютъ.

Г. г. народни представители! Повдигна се въпросъ и за заплатата на тѣзи работници. Желаете ли да се създаде единъ екзистенцъ-минимумъ, днесъ се иска да се установи именно тази цифра, да си остане 350 работника. Ние смятаме, че този екзистенцъ-минимумъ отъ 36.000 л. годишна заплата не се срѣща днесъ въ всички слоеве на нашето общество, не може да се догони при това лошо стопанско, икономическо положение, та камо ли да го догонва пристанищниятъ работникъ. Последната статистика — безъ да ви я чета тукъ — установява, че единъ обикновенъ при-

станищен работник днес получава 36—40 хиляди лева годишен доход, а един каруцар — около 10 хиляди лева. Г. г. народни представители! Това е при нормален трафик, при нормални години. През мъртвите месеци, за които се говори, през които се уволняват или отстраняват работниците, се смътат, че ще се получи една малка заплата от 1.500 л. Разпределя така заплатата, ние виждаме, че тя надхвърля 3.500 л. Ние смътате, че за един и половина месеца работниците, които са постоянни там — 620 души, които са съгласни даже да работят при по-ниска заплата, ще бъдат задоволени. И заради туй ние вярваме, че г. министърът на железниците, след гласуването на бюджета, ще уреди този болен въпрос по отношение възстановяването на работниците, за да се спре да се спекулира с този въпрос, че той е резултат на някакво партизанство. Ние смътате, г. г. народни представители, че с пристанищните работници не трябва да се партизанишува: пристанищният работник, както казах, не можем да го вербуваме от всички слоеве на нашето общество. Чиновника не можем да го вземем и да го поставим да носи човали, както и обратното — работника да го поставим в канцеларията да работи. Със този елемент не трябва да спекулира никой — нито Радикалната партия, нито Земледелският съюз, нито Демократическата партия, нито Либералната партия. Блокът ще трябва да предотврати всички пораншни порядки и не трябва да повтаря грешките и престъпленията на Сговора. Аз отхвърлям обвинението на г. Каназирски, че с пристанищните работници се спекулира, че с пристанищните работници се партизанишува. Ние ликвидираме, г. г. народни представители, състарото. Министърът на железниците ликвидира състарото положение, което е съществувало досега, през времето на Сговора. Днес ние разчистваме старото. Във този период на разчистване не трябва да се хвърлят обвинения, че там се партизанишува. И аз вярвам, че г. министърът на железниците ще скъса именно с тази практика на партизанишуване. Там ще има работници, но няма да има партизани. Работникът, когато носи човали, когато разтоварва вагони и параходи, той не мисли за партия, не мисли за партизанство. Вън, обаче, когато излезе, той може да отиде във своя партиен клуб. И като така, г. г. народни представители, ние смътате, че съвсем болен въпрос ще се ликвидира веднъж завинаги, за да може по този начин да се спре съдемагогията, че там се партизанишува.

Озвиз денъ, г. г. народни представители, се повдигна и въпросътъ за Параходното дружество. По този въпросъ азъ нѣма да говоря сега, а си запазвамъ правото при другъ случай да си кажа думата, както нѣкога сме се изказвали за този институтъ. Само съ две думи азъ ще пожелаа, щото държавата да се заинтересува по-отблизо отъ работитъ въ това Параходно дружество, което е малката „Вжча“ за България, за което всѣка година, подъ формата на субсидия, се хвърлятъ по 20 милиона лева и държавата участвува съ 1/3 отъ капитала, кждето държавата има 1.250 акции. Обаче досега никакви грижи тя не е положила за администрирането на това дружество, за неговата стопанска и административна дейность. Тамъ всѣки е разпореджалъ, както си иска. Народнящината тамъ широко е пустнала своитѣ пипала, тамъ бай Петко Кирчевъ, Петровичъ и други си разиграваха коня, тамъ баджана кизмътъ е свилъ гнѣздо и изсмуква жизненитѣ сокове на държавата. Ние искаме съ тая практика да се скъса. Ние водихме борба въ миналото, ще я продължимъ и сега и ще искаме държавата, която има участие въ тоя институтъ, да може да прояви своя ефикасенъ контролъ и да постави всѣкиго на мѣстото му. Ние ще искаме, както въ миналото сме застъпвали тази теза, веднѣжъ завинаги това дружество да премине въ ржцетѣ на държавата, тъй както е въ Ромъния, тъй както е въ Италия, тъй както е въ други държави, или най-малкото държавата да участвува съ 51% отъ акциитѣ, та да може по този начинъ да вземе по-активно участие въ управата на дружеството, въ управителния съветъ и при гласуване въ годишнитѣ събрания. А не както е било досега, държавата да има само двама души делегати, които сѣ само фигуранти въ управителния съветъ.

Само тия няколко думи ще се задоволя да кажа сега, въпреки че има да се приказва много. Казахъ, че си запазвамъ правото не следъ дълго, при другъ случай, да кажа какви сж дѣлата на този институтъ, какво се прави и какво трѣбва да се направи, за да се запазятъ интереситъ на българската държава тамъ.

М. Деляновъ (з): Харчатъ пари — най-леката работа!

Н. Стамболиевъ (з): Съ тия нѣколко думи, г. г. народни представители, азъ завършвамъ, като смѣтамъ, че г. министърътъ ще вземе актъ отъ нашитѣ пожелания и въ бъдеще ще направи онова, което ще бѣде отъ полза за държавата и за народа. (Ржкоплѣскания отъ мнозинството)

Председателстващъ Н. Шоповъ: Има думата г. министърътъ на желѣзницитѣ, почитѣ и телеграфитѣ.

Министъръ С. Костурковъ: Г. г. народни представители! Въ „Главната дирекция на желѣзницитѣ и пристанищата, централно управление, общи служби“, да бѣде заличено заглавието „2 Директори“, като остане само „1 Главенъ директоръ-инженеръ“, а другитѣ двама директори да отидатъ въ съответнитѣ дирекции, именно директорътъ на техническата и строителна дирекция — инженеръ — на стр. 20, въ „Техническа и строителна дирекция“, а директорътъ на стопанската дирекция на — стр. 23, въ „Стопанска дирекция“.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Които отъ г. г. народнитѣ представители приематъ предложението на г. министра на желѣзницитѣ, въ смисълъ, на стр. 19 отъ обяснителната таблица заглавието „2 Директори“ да се заличи, като остане само „1 Главенъ директоръ-инженеръ“, а другитѣ двама директори — на техническата и строителна дирекция и на стопанската дирекция — да отидатъ на съответнитѣ мѣста, първиятъ на стр. 20, а вториятъ на стр. 23, ...

Министъръ С. Костурковъ: Съ сжщитѣ заплати.

Председателстващъ Н. Шоповъ: ... моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Има думата народниятъ представителъ г. Крумъ Кършовски.

К. Кършовски (раб): Г. г. народни представители! Въ обяснителната таблица къмъ § 1, на стр. 19, въ върховното ръководство на министерството е предвидена длъжността „секретаръ на министерството“. Въ миналогодишния бюджетъ на Министерството на желѣзницитѣ за сжщата длъжностъ бѣше предвидена заплата 4.420 л.; приблизително такава заплата е предвидена и за секретаритѣ въ другитѣ министерства въ съответнитѣ бюджети. Така, напр., по бюджета на Министерството на благоустройството секретарътъ получава 4.400 л.; по бюджета на Сѣтната палата — 6.350 л.; по бюджета на Министерството на финанситѣ — 5.950 л.; по бюджета на Министерството на вътрешнитѣ работи — 4.400 л.; по бюджета на Министерството на търговията — 4.400 л.; по бюджета на Министерството на просвѣтата — 4.400 л. Въ новия бюджетопроектъ на Министерството на желѣзницитѣ за длъжността секретаръ на министра е предвидена заплата 9.350 л., увеличена е почти двойно въ сравнение съ миналата година. Азъ искамъ да направя едно малко допълнение. Длъжността „началникъ отдѣление секретариатъ“ съ една забележка, вмѣкната на стр. 19 долу, се унищожавя. Въ тази забележка се казва, че секретарътъ на министра изпълнява длъжността началникъ отдѣление секретариатъ. Азъ смѣтамъ, че при това положение, когато заплатитѣ на секретаритѣ на министритѣ въ всички министерства миналата и по-миналата години, когато Сговорътъ управляваше, бѣха по-малки, ще бѣде прѣстѣпление сега да се предвижда заплата на секретаря на министра месечно 9.350 л.

Отъ името на нашата парламентарна група азъ правя предложение заплата на секретаря на министра да бѣде 6.000 л. месечно.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Има думата г. министърътъ на желѣзницитѣ.

Министъръ С. Костурковъ: Г. г. народни представители! Тукъ има едно недоразумение, което щѣше да се избѣгне, ако прѣдеговорившиятъ бѣше внимавалъ вчера, когато дадохъ обясненията си предъ Парламента. Тукъ не се касае за секретаръ на министра. Секретаря на министра, каквато длъжностъ сжществуваше въ миналогодишния бюджетъ, азъ не съмъ назначилъ. Направихъ икономия отъ тази длъжностъ и сега въ настоящия бюджетопроектъ съмъ я зачеркналъ. Сега се предвижда секретаръ на министерството, а не секретаръ на министра, който секретаръ на министерството едновременно ще изпълнява и службата началникъ отдѣление секретариатъ. Комбинирамъ, както виждате, две длъжности. Въ министерството е необходимъ единъ секретаръ, който

да служи за връзка между разнитѣ дирекции, защото имаме разни директори, но нѣмаме една обединяваща връзка. Секретарътъ на министерството ще изпълнява и службата „началникъ отдѣление секретариатъ“ и ще получава заплата на началникъ на отдѣление. Никакво увеличение на заплата нѣма. Повтарямъ и дебело подчертавамъ: това не е секретаръ на министра, а секретаръ на министерството. Службата секретаръ на министра е унищожена. Направена е една икономия, като двѣтѣ длъжности — началникъ отдѣление секретариатъ и секретаръ на министерството — се, така да се каже, комбиниратъ въ едно и сжщо лице. Това е въ интереса и на единството въ министерството. Единъ примѣръ да ви дамъ. Обикновено при мене не се явяватъ на докладъ известни директори, защото сж много заети. Тѣ изпращатъ само докладитѣ, заповѣдитѣ и пр. Напр., директорътъ на въздухоплаването, директорътъ на Желѣзнопътното училище или директорътъ на Телеграфо-пощенското училище не могатъ да идватъ при менъ и нѣма кой да ми докладва и обясни известни въпроси. Азъ съмъ си служилъ съ лице, което седи при мене като наше да ми обслужва и да ми помага. Дирекциитѣ сж шестъ, работата е огромна.

Така стои въпросътъ, г. Кършовски. Нѣма никакво увеличение на заплати — абсолютно никакво. Обратното: има една голѣма икономия, която азъ правя. Азъ това обяснихъ завчера, когато говорихъ, и ако бѣхте внимавали, щѣше да Ви бѣде ясно това.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представителъ г. Христо Манавовъ.

Х. Манавовъ (д): Г. г. народни представители! Азъ ще направя едно предложение, безъ много да се мотивирамъ, затова защото смѣтамъ, че то е достатъчно ясно. Азъ правя предложение да бѣдатъ премахнати забележитѣ подъ индексъ 2 и 3 на стр. 19 отъ бюджетопроекта, защото смѣтамъ, че по този начинъ ще бѣде хармонизиранъ бюджетътъ съ закона за българскитѣ държавни желѣзници, който законъ е създаденъ въ връзка съ известни външни задължения, които нашата държава е поела. Азъ смѣтамъ, че съ забележка втора се избикалятъ онѣзи функции, които по силата на този специаленъ законъ сж дадени на главния директоръ, какъвто той остава и въ този бюджетопроектъ, а съ забележка трета се дава право на министра да възложи на главния директоръ управлението на една дирекция, тогава когато той, като главенъ директоръ, има върховното ръководство или по-право има ръководството на всичкитѣ дирекции. Следователно, правото, което е дадено на министра съ тази забележка, е едно право, което не е въ унисонъ съ онѣзи функции, които законътъ е предвидѣлъ на главния директоръ.

Азъ смѣтамъ, че тѣзи две забележки не сж нуждни; и затова бихъ молилъ г. министра да се съгласи да се премахнатъ. Ако г. министърътъ иска известно лице, като го нарича секретаръ на министерството, да изпълнява и длъжността началникъ на нѣкое отдѣление, нека го направи началникъ на отдѣление. По този начинъ — като се премахнатъ тѣзи две забележки — хармонията между закона за желѣзницитѣ и бюджетопроекта ще бѣде установена.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представителъ г. Панайотъ Деневъ.

П. Деневъ (р): Г. г. народни представители! Г. Манавовъ направи едно предложение — като каза, че ще го депозираща безъ мотивировка, обаче се мотивира — да се премахнатъ забележки втора и трета на стр. 19.

Забележка трета гласи: (Чете) „Министърътъ може да възложи изпълнението на тази длъжностъ на Главния директоръ на желѣзницитѣ и пристанищата“. Тази забележка е къмъ „Директоръ на техническата и строителна дирекция-инженеръ“.

Споредъ това предложение, което направи г. министърътъ и което се прие, тази длъжностъ вече ще премине на стр. 20 къмъ „Техническа и строителна дирекция“ съ наименование: „Директоръ-инженеръ“, съ заплата 13.000 л. Значи тая забележка, за която става дума, въ сжщность трѣбва да смѣтаме, че се отнася за тая длъжностъ, предвидена на стр. 20.

Какво се цели съ нея? Азъ съмъ изненаданъ — нека направя най-другарски тая бележка на г. Манавовъ — отъ това, дето той смѣта, че се накърняватъ постановленията на закона за уредбата на желѣзницитѣ, съ факта, че на главния директоръ на българскитѣ държавни же-

лѣзници, който досега е ималъ непосредствено за задача да завежда и е завеждалъ службитѣ...

Министъръ С. Костурковъ: И сега ги завежда.

П. Деневъ (р): И сега, въ този моментъ, ги завежда. — ... контрола на приходитѣ, материално отдѣление, юрисконсултско отдѣление, главенъ инспекторатъ, търговско отдѣление и централно смѣтководство, сега, за да се направи една икономия въ бюджета — ако министърътъ намѣри за добре — възлага му се да завежда четири технически отдѣления: отдѣление поддържане, отдѣление движение, отдѣление тракционнo и отдѣление постройка и изучаване на желѣзницитѣ и пристанищата. На този техникъ, главенъ директоръ, на който се плащаше заплата като главенъ директоръ и завежда непосредствено шестъ отдѣления, сега му се дава възможностъ да прояви своя гений въ областта на техниката, а не въ контрола на приходитѣ и въ инспектората. Какво лошо има въ тази работа?

А какво се постига фактически? Понеже има главенъ директоръ, има и технически директоръ, министърътъ, по съображения на целесъобразностъ, и понеже цени техническитѣ способности и дарования на този технически директоръ, може да потърси другъ директоръ и безъ да му се плаща заплата 13.000 л. да му възложи да завежда всички тия отдѣления — смѣтководство, контрола приходи и пр. Какво лошо има въ тази работа?

Х. Манафовъ (д): Едно малко уяснение. Ако се касае въпросътъ да се съкрати единъ директоръ и една дирекция и на главния директоръ да се възложи тази служба, като специалистъ, като не му се накръняватъ правата и въ другитѣ служби, като главенъ директоръ, тогава въпросътъ е ясенъ, и да не споримъ. Но не се касае въпросътъ за това. Вие искате една служба да се завежда отъ главния директоръ, а другитѣ да се иззематъ отъ неговата компетентностъ.

П. Деневъ (р): Азъ казвамъ, че нѣма никой човѣкъ съ що-годе амбиция, човѣкъ, който да стои съ скръстени ръце и крака. И понеже главниятъ директоръ чувствава напоследѣкъ, че трѣбва да работи въ известна служба, той, като има общия неоспоримъ контролъ надъ всички служби, дава му се възможностъ да завежда тия четири отдѣления. Не се касае да се съкрати една дирекция, но ако има възможностъ и ако министърътъ намѣри за потрѣбно, може да не назначава технически директоръ другъ и да се направи една бюджетна икономия.

Въпрѣки тия мои разбирания, г. г. народни представители, азъ ще заявя като народенъ представителъ, че съмъ съгласенъ — за да се задоволи една суета — да се задѣлжи държавата, да се направи единъ новъ разходъ, да се предвиди кредитъ въ размѣръ на заплата на единъ директоръ и да се уважи предложението на г. Манафовъ.

Х. Манафовъ (д): Моля, моля. Това, което говорите вие, г. Деневъ, г. министърътъ може да го направи и безъ тая забележка.

П. Деневъ (р): Не може.

Х. Манафовъ (д): Може. Защо е необходима тая забележка? Нѣма да назначава човѣкъ, а главниятъ директоръ ще завежда тая служба.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има думата г. министърътъ на желѣзницитѣ, пошитѣ и телеграфитѣ.

Министъръ С. Костурковъ: Г. г. народни представители! Това, което е направено тукъ, е очевидно, съ цель да се направи едно икономия — ако е възможно, за цѣлата година; а ако ли не е възможно за цѣлата година — за нѣколко месеца, докогато се намѣри лице достойно, инженеръ, което да бѣде назначено за директоръ на тая Техническа и строителна дирекция. Е добре, допустнете за минута, г-да, че лице, подходящо за това мѣсто, не се намѣри въ продължение на 3-4-5 месеца. Азъ ще го търся изъ срѣдата на техницитѣ, специалиститѣ и нѣма да изхождамъ отъ партизански съображения — това го имайте положително — както и за всѣка служба. Е добре, г-да, ако, въ 4-5 месеца азъ не успѣя да намѣря лице, което да назнача на тая служба, и ако известенъ директоръ, напр., главниятъ директоръ — както е казано — бѣде натоваренъ съ заповѣдь отъ мене да завежда службата, съгласно закона за държавнитѣ служители, за първитѣ месеци нѣма да му се плаща нищо, но за следващитѣ ще му се даде заплата и за тая служба. Разбирате го това — нали? Г. главниятъ директоръ досега е управлявалъ 4-5 отдѣления, а сега ще управлява технически отдѣления — по-малко. Ето това е цельта на тая забележка. Ако намирате най-

после, че тя не трѣбва да съществува, махнете я; но азъ мисля, че тя е поставена съ разумъ, съ благородна цель, въ интереса на службата и на държавното съкровище.

Оставямъ на вашата съвѣсть да решите въпроса. Азъ съмъ си изпълнилъ дълга като министъръ, да направя всички съкращения, които моятъ разумъ и моята съвѣсть сѣ ми наложили. Вие решавайте и носете отговорността! Азъ не нося отговорностъ вече за премахването на съкращения, които азъ съмъ направилъ. Това ви го заявявамъ. Това за знание на всички ви и на българското общество, предъ което азъ, като членъ на кабинета, съмъ поелъ задължението да правя всички възможни съкращения, които не вредятъ на службата. Повтарямъ ви: решавайте по съвѣсть и носете отговорността!

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Които приематъ предложението на народния представителъ г. Крумъ Кършовски по § 1, т. 1, стр. 19 — заплата на секретаря на министерството да бѣде намалена отъ 9.350 на 6.000 л. месечно, моля, да вдигнатъ рѣка. Малцинство, Събранието не приема.

Които приематъ предложението на народния представителъ г. Христо Манафовъ, забележки 2 и 3, на стр. 19, да се заличатъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Малцинство, Събранието не приема.

Които приематъ § 1 така, както се докладва, съ приетитѣ поправки, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете § 2 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете § 3 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете § 4 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете § 5 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете § 6 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете § 7 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете § 8 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете § 9 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представителъ г. Крумъ Кършовски.

К. Кършовски (раб): Г. г. народни представители! Когато се разглеждаше на първо четене бюджетпроектътъ на желѣзницитѣ, азъ изтъкнахъ, че той е построенъ върху една основа, при която приходнитѣ пера се получаватъ отъ трудящитѣ се маси, а на персонала се плащатъ заплатитѣ при една ужасна експлоатация. За да не говоря повече и отнемамъ времето ви, азъ ще кажа, че желѣзничарскиятъ транспортенъ пролетариатъ е подложенъ на безчовѣчна експлоатация. Азъ ви обяснихъ, че работното време на желѣзничаря е повече отъ двойно, отколкото е работното време на единъ обикновенъ чиновникъ. И пред-

ставителът на Земледѣлския съюз не можа да отрече, че положението на работниците и чиновниците не е розово. Обаче аз не чуохъ отъ представителя на Земледѣлския съюзъ да предложи мѣрки, а изказа само пожелания.

Отъ името на нашата парламентарна група азъ правя предложение кредитътъ по този § 9, за заплати и надници, вмѣсто 158.000.000, да стане 178.000.000 л., като заплатитѣ подъ 3.000 л. месечно бждатъ приравнени до 3.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитѣ представители приема предложението на народния представител г. Крумъ Кършовски — съ което предложение г. министърътъ не е съгласенъ — моля, да вдигне рѣка. Малцинство, Събранието не приема.

Който отъ г. г. народнитѣ представители приема § 9 така, както се прочете, моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л.): (Чете § 10 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л.): (Чете § 11 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л.): (Чете § 12 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л.): (Чете § 13 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л.): (Чете § 14 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л.): (Чете § 15 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л.): (Чете § 16 — вж. прил. Т. I, № 74)
Следъ думата „купуване“ се прибавя: „фиданки“.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л.): (Чете § 17 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л.): Всичко по часть II, глава I — 266.600.000 л.

„Глава II.

Тракции и депа.

а) Персоналъ“.

(Чете § 18 — вж. прил. Т. I, № 74)

Председателстващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представител г. Крумъ Кършовски.

К. Кършовски (раб): Г. г. народни представители! По сѣщитѣ съображения и по глава II правя следното предложение: сумата отъ 83.333.000 л. да бжде увеличена на 100.000.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитѣ представители приема предложението на народния представител г. Крумъ Кършовски — съ което пред-

ложение г. министърътъ не е съгласенъ — моля, да вдигне рѣка. Малцинство, Събранието не приема.

Който отъ г. г. народнитѣ представители приема § 18 така, както се докладва, моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л.): (Чете § 19 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л.): (Чете § 20 — вж. прил. Т. I, № 74)

Кредитътъ по този параграфъ отъ 30.000.000 л. се намалява на 29.000.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитѣ представители приема § 20 така, както се докладва, моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л.): (Чете § 21 — вж. прил. Т. I, № 74)

Кредитътъ по този параграфъ отъ 63.015.000 л. се увеличава на 64.015.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитѣ представители приема § 21 така, както се докладва, моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л.): (Чете § 22 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л.): Всичко по глава II — 321.048.000 л. (Чете)

„Глава III.

Движение.

а) Персоналъ“

(Чете § 23 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представител г. Крумъ Кършовски.

К. Кършовски (раб): По сѣщитѣ съображения, г. г. народни представители, правя следното предложение: кредитътъ по § 23 отъ 158.110.000 л. да бжде увеличенъ на 180.000.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитѣ представители приема предложението на народния представител г. Крумъ Кършовски, моля, да вдигне рѣка. Малцинство, Събранието не приема.

Който отъ г. г. народнитѣ представители приема § 23 така, както се докладва, моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л.): (Чете § 24 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л.): (Чете § 25 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л.): Всичко по глава III — 163.110.000 л. (Чете)

„Глава IV.

Здравна служба.

а) Персоналъ“.

(Чете § 26 — вж. прил. Т. I, № 74)

Въ този параграфъ кредитътъ за заплати отъ 3.746.000 л. се намалява на 3.596.000 л. Прибавя се и новъ пунктъ „надници“, като се предвижда кредитъ 150.000 л. Общиятъ кредитъ остава същиятъ — 3.746.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. на роднитъ представители приема § 26 така, както се докладва, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете § 27 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете § 28 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Всичко по глава IV — 8.246.000 л. А всичко по часть II — 759.004.000 л. (Чете)

„Часть III.

Спомагателни служби.

Глава I.

Магазини.

а) Персоналъ.

(Чете § 29 — прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете § 30 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Всичко по глава I — 5.560.000 л. (Чете)

„Глава II.

Тракционни работилници.

а) Персоналъ.

(Чете § 31 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете § 32 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете § 33 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете § 34 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете § 35 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Всичко по глава II — 185.896.000 л. (Чете)

„Глава III.

Техническа секция.

а) Персоналъ.

(Чете § 36 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете § 37 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Всичко по глава III — 14.736.000 л. (Чете)

„Глава IV.

Телеграфна работилница.

а) Персоналъ.

(Чете § 38 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете § 39 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете § 40 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Всичко по глава IV — 510.000 л. (Чете)

„Глава V.

Импрегнации.

а) Персоналъ.

(Чете § 41 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете § 42 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Всичко по глава V — 2.844.000 л. (Чете)

„Глава VI.

Печатница.

а) Персоналъ.

(Чете § 43 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете § 44 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете § 45 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете § 46 — вж. прил. Т. I, № 74)
Безъ измѣнение.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Всичко по глава VI — 1.411.000 л.
(Чете)

„Глава VII.

Производство на газъ за освѣтление.

а) Персоналъ“.

§ 47 — 257.000 л.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 48 — 1.500.000 л.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Всичко по глава VII — 1.757.000 л.
(Чете)

„Глава VIII.

Горски стопанства.

а) Персоналъ“.

§ 49 — 4.256.000 л.

Въ този параграфъ комисията е увеличила кредита за заплати отъ 256.000 л. на 266.800 л., а е намалила кредита за надници отъ 4.000.000 л. на 3.989.200 л.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 50 — 1.000.000 л.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Всичко по глава VIII — 5.256.000 л.

А всичко за частъ III — „Спомагателни служби“ — 217.970.000 л. (Чете)

„Общи разходи по желѣзницитѣ.

а) Персонални“.

§ 51 — 8.000.000 л.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 52 — 4.000.000 л.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 53 — 22.000.000 л.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 54 — 5.000.000 л.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 55 — 1.000.000 л.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 56 — 100.000 л.

Въ текста на този параграфъ комисията е замѣнила думитѣ „постоянния съветъ“ съ „дисциплинарния съветъ“.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 57 — 11.000.000 л.

Въ текста на този параграфъ комисията е направила следнитѣ измѣнения:

На третия редъ, следъ думитѣ „надзиратели по постройкитѣ“, се прибавя: „само шинелъ и фуражка“. По-надолу, махватъ се скобитѣ отъ оскобенитѣ думи „и стражари“, и

се поставя въ скоби следващата дума — „пазачи“. По-нататѣкъ, следъ думитѣ „синьо работно облѣкло“, се прибавя: „споредъ нуждата“.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 58 — 3.850.000 л.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 59 — 4.700.000 л.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 60 — 320.000 л.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 61 — 12.000.000 л.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 62 — 1.200.000 л.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 63 — 500.000 л.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 64 — 500.000 л.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 65 — 3.000.000 л.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 66 — 100.000 л.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 67 — 2.372.300 л.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 68 — 50.000 л.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 69 — 800.000 л.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 70 — Разходъ не се предвижда.

§ 71 — 49.700 л.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 72 — 9.817.000 л.

Въ този параграфъ комисията е измѣнила сумата за дълговетѣ отъ минали години, която е била 1.872.858 л., на 2.122.818 л.; и по-надолу, сумата 6.144.142 л. — на 6.144.182 л.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 73 — 147.000.000 л.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 74 — 3.000.000 л.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Всичко общи разходи по желѣзницитѣ — 240.359.000 л.

А всичко по желѣзницитѣ — 1.247.229.000 л.
(Чете)

„Частъ IV.

Пристанища.

Глава I — Пристанищни служби.

а) Персоналът.

§ 75 — 17.937.000 л.

Председателстващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 76 — 800.000 л.

Председателстващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 77 — 1.400.000 л.

Въ текста на този параграфъ, на редове втори и трети, между думитъ „пжтица и пристанища“ комисията е прибавила: „въ“.

Председателстващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 78 — 300.000 л.

Председателстващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 79 — 2.000.000 л.

Председателстващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 80 — 630.000 л.

Председателстващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 81 — 4.000.000 л.

Въ буква д на този параграфъ комисията е заличила думата „лакъ“, следваща следъ думата „безиръ“, а по-надолу между думитъ „строителния превозенъ“ е прибавила „и“.

Председателстващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Всичко по глава I — 27.067.000 л.
(Чете)

„Глава II.

Спомагателни служби, работилници, магазини и каменоломни“.

§ 82 — 500.000 л.

Въ текста на този параграфъ комисията, следъ думата „уреди“, е прибавила: „сѣчива“.

Председателстващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 83 — 500.000 л.

Въ забележката къмъ този параграфъ комисията е направила следнитъ измѣнения. Въмѣсто „За засилване и поддържане на стопанската експлоатация на пристан. каменоломна Атия“, става: „За засилване и поддържане стопанската експлоатация на пристан. каменоломна Атия и Добрева чука“. По-надолу, въ редъ пети на същата забележка, думата „стопанството“ става: „стопанствата“.

Председателстващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Всичко по глава II — 1.150.000 л.
(Чете)

„Общи разходи по пристанищата

а) Персонални“.

§ 85 — 400.000 л.

Въ текста на този параграфъ, между думитъ „за“ и „командировки“, комисията е прибавила думитъ: „премѣстване и“.

Председателстващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 86 — 550.000 л.

Въ текста на този параграфъ комисията е направила следнитъ измѣнения. Следъ думитъ „синъ шаекъ“, въмѣсто запетая, е поставила двоеточие. Следъ това думитъ „надзирателъ на чета“ ставатъ: „надзиратели на чети“. По-нататкъ думитъ „държавно облѣкло“ се поправятъ на „дѣждовно облѣкло“.

Председателстващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 87 — 1.000.000 л.

Председателстващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 88 — 250.000 л.

Председателстващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 89 — 300.000 л.

Председателстващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 90 — 24.000 л.

Председателстващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 91 — 30.000 л.

Председателстващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 92 — 50.000 л.

Председателстващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 93 — 40.000 л.

Въ текста на този параграфъ комисията е поправила думата „превози“ на „преводи“.

Председателстващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 94 — 2.000.000 л.

Председателстващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 95 — 600.000 л.

Председателстващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 96 — 200.000 л.

Председателстващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 97 — 100.000 л.

Председателстващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 98 — 10.000 л.

Председателстващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Всичко общи разходи по пристанищата — 5.554.000 л.
А всичко за пристанищата — 33.771.000 л.
§ 99 — 19.000.000 л.

Председателстващ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представителъ г. Крумъ Кършовски.

К. Кършовски (раб): Г. г. народни представители! Ние предлагаме сумата 19.000.000 л. да бѣде изхвърлена, понеже тази сума се дава отъ държавата като субсидия на частно търговско дружество, което е акционерно дружество, което има своя капиталъ и което експлоатира труда на работниците. Въ настоящия моментъ, когато държавата не може да прави своята вноска въ фонда „Обществени осигуровки“, ние смѣтаме, че държавата не е длъжна да дава 19.000.000 л. на едно капиталистическо предприятие, което не допринася нищо за нея.

Председателстващ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитъ представители приема предложението на г. Кършовски, моля, да вдигне рѣка. Малцинство, Събранието не приема.

Събранието приема § 99.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): А всичко по частъ IV — пристанищата — 52.771.000 л.

А всичко по редовния бюджетъ на Главната дирекция на желѣзницитъ и пристанищата — 1.300.000.000 л.

Не се предвиждатъ кредити за специализация на държавни служители въ чужбина и за уреждане на пристанищни изложби въ странство.

Рекапитулацията е излишно да се чете.

Преминавамъ на стр. 73 — бюджетъ на фондоветъ.
(Чете)

„Фондъ „Подновяване“

а) Приходи“.

§ 1 — 7.101.730 л.

Председателстващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 2 — 5.841.490 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 3 — 507.780 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете)

„Б. Разходи“.

- § 1. — Не се предвижда разходъ.
- § 2. — Не се предвижда разходъ.
- § 3. — Не се предвижда разходъ.
- § 4. — Не се предвижда разходъ.
- § 5. — 13.451.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Всичко разходъ 13.451.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете)

„Фондъ „Осигуровка срещу пожаръ“.

I. Приходи“.

§ 1 — 5.367.541 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 2 — 2.572.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 3 — 28.459 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 4 — 390.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Всичко приходи 8.358.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете)

„II. Разходи“.

§ 1 — 520.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 2 — 300.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 3 — 310.800 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 4 — 7.200 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 5 — 30.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Всичко разходъ 1.168.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете)

„Фондъ „Желъзничарски жилища, лечебни заведения и пансионни“.

A. Приходи“.

§ 1 — 9.167.396 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 2 — 700.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 3 — 2.450.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 4 — 800.604 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 5 — 120.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 6 — 7.529.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 7 — 1.500.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 8 — 200.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 9 — 150.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Всичко приходъ 22.617.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете)

„Разходи.

а) Персонал“.

§ 1 — заплата на личния състав, съгласно обяснителната таблица — 544.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете)

„б) Веществени разходи“.

§ 2 — 350.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 3 — 7.444.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 4 — 7.200.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 5 — 1.000.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 6 — 1.000.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 7 — 50.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 8 — 650.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 9 — 130.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 10 — 50.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 11 — 150.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 12 — 100.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 13 — 100.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 14 — 25.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 15 — 100.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Всичко разходъ 18.893.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Обяснителната таблица по личния съставъ — § 1: (Чете)

„Управление на фондъ „Желѣзничарски жилища, лѣчебни заведения и пансионъ“ — 171.000 л.; Лѣчебна станция Хисаря — 51.000 л.; Лѣчебна станция Гюешево — 29.400 л.; Лѣчебна станция Варна — 51.000 л.; Пансионъ Търново — 203.400 л. Всичко — 505.800 л. За повишение — 50.200 л. Надници на времененъ работникъ по отоплението — 12.000 л. Всичко по личния съставъ на фондъ „Желѣзничарски жилища, лѣчебни заведения и пансионъ“ — 568.000 л. Намаления: 1. Съгласно чл. чл. 5 и 6 отъ закона за бюджета на държавата за 1931/1932 финансова година — 8.000 л.; 2. Съгласно закона за удържки върху заплатитѣ — 16.000 л. Всичко намаления — 24.000 л. А всичко по § 1 — заплатата на личния съставъ — 544.000 л.“

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете)

„Фондъ „Персонални добавки“.

А. Приходи.

§ 1 — 41.100.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 2 — 810.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 3 — 900.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 4 — 63.000.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 5 — 4.050.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 6 — 440.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 7 — 150.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Всичко приходъ 110.450.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете)

„Б. Разходи“.

§ 1 — 84.400.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 2 — 250.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 3 — 950.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 4 — 500.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): По § 5 не се предвижда разходъ.

§ 6 — 7.529.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 7 — 150.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 8 — 8.600.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 9 — 6.600.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 10 — 300.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 11 — 181.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 12 — 200.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 13 — 350.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 14 — 120.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 15 — 100.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 16 — 220.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Всичко 110.450.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Обяснителната таблица по личния съставъ на фондъ „Персонални добавки“ — § 11: бюро за премиитѣ.

„Заведующъ бюро премиитѣ“ става „началникъ бюро премиитѣ“.

(Чете) „Началникъ бюро премиитѣ — 66.000 л.; провѣрителъ — 34.200 л.; смѣтководителъ — 34.200 л. Всичко 134.400 л. За повишение — 46.400 л. Всичко по личния съставъ — 181.000 л.“

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете)

„Фондъ „Разширение, подобрене и обзавеждане ж. п. гарц и пристанища“.

І. Приходи.

А. Банки“.

§ 1 — 81.000.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете)

„Б. Годишни приходи по желѣзницитѣ“
§ 2 — 20.000.000 л.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.
 Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 3 — 8.150.000 л.
 Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.
 Докладчикъ В. Коевски (нац. л): По § 4 не се пред-
 вижда приходъ. § 5 — 7.000.000 л.
 Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.
 Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 6 — 1.850.000 л.
 Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.
 Докладчикъ В. Коевски (нац. л): По § 7 не се пред-
 вижда приходъ. Всичко по Б — 37.000.000 л.
 Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.
 Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете)
 „В. Годишни приходи по пристанищата“.
 § 8 — 9.000.000 л.
 Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.
 Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 9 — 4.000.000 л.
 Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.
 Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Всичко по В —
 13.000.000 л.
 Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.
 Докладчикъ В. Коевски (нац. л): А всичко приходи
 131.000.000 л.
 Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.
 Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете)
 „Разходи“.
 А. Разходи по железниците“.
 § 1 — 20.000.000 л.
 Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.
 Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 2 — 5.000.000 л.
 Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.
 Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 3 — 20.000.000 л.
 Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.
 Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 4 — 16.000.000 л.
 Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.
 Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 5 — 7.062.000 л.
 Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.
 Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 6 — 3.500.00 л.
 Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.
 Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 7 — 5.000.000 л.
 Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.
 Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 8 — 4.000.000 л.
 Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.
 Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 9 — 4.000.000 л.
 Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.
 Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 10 — 1.500.000 л.
 Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.
 Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 11 — 30.000.000 л.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.
 Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Всичко по А —
 116.062.000 л.
 Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.
 Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете)
 „Б. Разходи по пристанищата“
 § 12 — 10.000.000 л.
 Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема
 Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 13 — 3.000.000 л.
 Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.
 Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Всичко по Б —
 13.000.000 л.
 Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.
 Докладчикъ В. Коевски (нац. л): А всичко по А и Б —
 129.062.000 л.
 Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.
 Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 14 — 216.000 л.
 Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.
 Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 15 — 500.000 л.
 Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.
 Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Всичко разходи по
 фонда 129.778.000 л.
 Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.
 Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Обяснителна таблица
 по заплатитъ на личния съставъ при фонда „Разширение,
 подобрене и обзавеждане ж. п. гари и пристанища“ —
 § 14.
 (Чете) „Заведующъ фонда, инженеръ — 90.000 л.; про-
 вѣрителъ по отчуждаване — 34.200 л.; касиеръ-платецъ —
 34.200 л.; дѣловодителъ — 34.200 л. Всичко 192.600 л. За
 повишение 23.400 л. Всичко 216.000 л.“
 Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.
 Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете)
 „Фондъ „Постройка на нови железници и пристанища“.
 Приходи“.
 § 1 — Отъ наличността на фонда „Постройка на нови
 железници и пристанища“: а) отъ общи постѣпления —
 3.000.000 л.; б) отъ специални постѣпления — 5.000.000 л.;
 всичко 8.000.000 л.
 Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.
 Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете)
 „А. Общи приходи“.
 § 2 — 15.000.000 л.
 Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.
 Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 3 — 6.000.000 л.
 Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.
 Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 4 — 800.000 л.
 Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.
 Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 5 — 200.000 л.
 Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.
 Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Всичко общи приходи
 22.000.000 л.
 Председателствуващ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете)

„Б. Специални приходи“.

§ 6 — 5.000.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 7 — 300.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 8 — 30.000.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 9 — 3.000.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 10 — 3.000.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 11 — 100.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 12 — 500.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 13 — 100.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 14 — 200.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 15 — 2.800.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Всичко специални приходи — 45.000.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете)

„В. Разни приходи“.

§ 16 — 30.000.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Всичко разни приходи 30.000.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): А всичко приходи — 105.000.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете)

„Разходи“.

А. Общи разходи“.

(Чете § 1)

Кредитът по тоя параграфъ отъ 6.500.000 л. се намалява на 6.100.000 л. Въ текста, на предпоследния редъ, се заличаватъ думитъ „съгласно приложената къмъ настоящето таблица“ и се замѣнятъ съ думитъ „предвидени въ редовния бюджетъ и специалния шатъ“.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Които приематъ § 1 тѣй, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 2 — 300.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 3 — 100.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 4 — 300.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете § 5)

Кредитът по тоя параграфъ отъ 100.000 л. се увеличава на 2.000.000 л. Въ текста на параграфа следъ думата „години“ се добавятъ думитъ „както и за изплащане неизплатени надници на работници по постройка на линията Раковски—Хасково—Мастанлъ презъ фин. 1931/1932 г.“

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Които приематъ § 5 тѣй, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 6 — 200.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): По § 7 не се предвижда разходъ. Всичко общо разходи 9.000.000 л., вмѣсто 7.500.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете)

„Б. Изучаване и построяване нови ж. п. линии“.

§ 8 — 500.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете § 9)

Кредитът по тоя параграфъ отъ 61.500.000 л. се намалява на 60.000.000 л. Въ текста се поправя, на четвъртия редъ отдолу, печатна погрѣшка: „Помѣщения“, вмѣсто погрѣшно напечатаното „помешения“.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Които приематъ § 9 тѣй, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 10 — 30.000.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 11 — 500.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Всичко за изучаване и постройка нови ж. п. линии — 91.000.000 л., вмѣсто 92.500.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете)

„В. Изучаване и постройка нови пристанища“.

§ 12 — 1.000.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 13 — 4.000.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Всичко за изучаване и постройка на пристанища — 5.000.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Общо разходи — 105.000.000 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете)

„IV. Фондъ „Анхиалски солници“

Приходи“.

§ 1 — 2.412.595.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 2 — 350.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 3 — 150.405 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Всички приходи — 2.913.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете)

„Разходи“.

§ 1 — 33.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): § 2 — 6.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете § 3)

Кредитът по този параграфъ вмѣсто 2.847.000 л. става 2.874.000 л. — печатна погрѣшка.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Всичко разходи — 2.913.000 л.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Минаваме, г. г. народни представители, къмъ законопроекта за бюджета на Главната дирекция на желѣзницитѣ и пристанищата за 1932/1933 финансова година. (Чете)

„ЗАКОНЪ“)

за бюджета на Главната дирекция на желѣзницитѣ и пристанищата за 1932/1933 финансова година

Председателстващъ Н. Шоповъ: Които приематъ заглавието на законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

„Чл. 1. Разрешава се на министра на желѣзницитѣ, пошитѣ и телеграфитѣ, да произвежда, съгласно съ законитѣ на държавата и закона за уредба и управление на българскитѣ държавни желѣзници и пристанища, презъ 1932/1933 финансова година разходи за желѣзницитѣ и пристанищата въ общъ размѣръ 1.681.653.000 л., а именно:

По желѣзницитѣ и пристанищата. 1.300.000.000

По фондоветѣ 381.653.000

Всичко . . 1.681.653.000

Разходитѣ сѣ показани въ подробни таблици къмъ бюджета“.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитѣ представители приема чл. 1 тѣй, както се докладва, моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете)

„Чл. 2. За покриване на разходитѣ по чл. 1 отъ настоящия законъ разрешава се на министра на желѣзницитѣ,

пошитѣ и телеграфитѣ да събира приходи, съгласно съ закона за уредба и управление на българскитѣ държавни желѣзници и пристанища, правилницитѣ и наредбитѣ за прилагането на сѣция и др. закони, въ общъ размѣръ 1.787.515.000 л., а именно:

По желѣзницитѣ и пристанищата. 1.393.726.000

По фондоветѣ 393.789.000

Всичко. . 1.787.515.000

Председателстващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитѣ представители приема чл. 2 тѣй, както се докладва, моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете)

„Чл. 3. Заплатитѣ на държавнитѣ служители по Главната дирекция на желѣзницитѣ и пристанищата и фондоветѣ при сѣщата, презъ 1932/1933 финансова година не могатъ да бѣдатъ по-големѣ отъ тия, показани въ обяснителнитѣ таблици за разходитѣ за личния съставъ за 1931/1932 финансова година“.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитѣ представители приема чл. 3, както се докладва, моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете)

„Чл. 4. На стажантитѣ, ученицитѣ и практикантитѣ, за които въ таблицитѣ за заплатитѣ къмъ бюджета не е опредѣленъ размѣрътъ на заплатата, се плаща заплатата месечно съобразно образованието, което се изисква за съответнитѣ имъ длѣжности споредъ таблицитѣ за заплатитѣ отъ 1922 г., а именно:

1. Длѣжности, за които се изисква висше образование, се плаща 2.000 л.;

2. Длѣжности, за които се изисква срѣдно образование, се плаща 1.500 л.;

3. Длѣжности, за които се изисква непълно срѣдно образование, се плаща 1.300 лева;

4. Длѣжности, за които се изисква прогимназиално образование, се плаща 1.150 л.;

5. Длѣжности, за които се изисква първоначално образование, се плаща 1.000 л.

Новоназначенитѣ спирачи и стрелочници, до издържането на изпита си, получаватъ 75% отъ предвидената въ бюджета заплата“.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитѣ представители приема чл. 4, както се докладва, моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете)

„Чл. 5. Министърътъ на желѣзницитѣ, пошитѣ и телеграфитѣ при належащи нужди може да прехвърля длѣжностни лица, числящи се по бюджета къмъ една служба, на занятие въ друга служба, числящи се по една и сѣща принадлежност; така прехвърленитѣ длѣжностни лица получаватъ заплатата си отъ службата, къмъ която се числятъ по бюджета“.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитѣ представители приема чл. 5, както се докладва, моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете)

„Чл. 6. Държавнитѣ служители по б. д. ж. и пристанища, които до 31 мартъ 1931 г. сѣ получавали километрическо възнаграждение, маневрено възнаграждение, възнаграждение за нощенъ трудъ, възнаграждение за постигнати икономии въ изразходването на консомативни материали (икономически премии) и порционни пари, ще получаватъ тия възнаграждения и следъ 1 априлъ 1932 г., по специални правилници, въ съгласие съ министра на финанситѣ“.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитѣ представители приема чл. 6, както се докладва, моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

*) За текста на законопроекта, приетъ на първо четене, вж. прил. Д. I, № 74.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете)

„Чл. 7. Длъжностните лица по ведомството на Главната дирекция на железниците и пристанищата, получаващи пътни и дневни пари безотчетно, не получават пътни и дневни пари по смѣтка за служебни командировки, извършени гдето и да е въ царството, по работа на същото ведомство“.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народните представители приема чл. 7, както се докладва, моля, да вдигне рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете)

„Чл. 8. Постановленията на закона за бюджета на държавата за 1932/1933 финансова година се отнасят и за Главната дирекция на железниците и пристанищата“.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народни представители приема чл. 8, както се докладва, моля, да вдигне рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете)

„Чл. 9. Съ действителните постъпления въ повече по параграфитъ отъ приходната частъ на фонда „Постройки на нови железници и пристанища“ могатъ да се усилятъ кредититъ по разходната частъ на същия фондъ отъ министра на железниците, пощитъ и телеграфитъ съ одобрение на Министерския съветъ, по докладъ на министра на финанситъ“.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народни представители приема чл. 9, както се докладва, моля, да вдигне рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете)

„Чл. 10. Отмѣняватъ се всички постановления на закона за уредба и управление на българскитъ държавни железници и пристанища и на всички други закони, които противоречатъ на установената уредба съ бюджета за 1932/1933 фин. год., досежно поддръждането на приходитъ и разходитъ въ бюджета, както и досежно устройството на службитъ на Главната дирекция на железниците и пристанищата“.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Има думата г. министърътъ на железниците.

Министъръ С. Костурковъ: Г. г. народни представители! Тоя членъ е излишенъ затуй, защото железниците и пристанищата, както знаете, се уреждатъ и управляватъ по специаленъ законъ. Следователно, тоя членъ нѣма защо да стои тукъ. Затова азъ предлагамъ да бѣде той заличенъ.

С. Даскаловъ (з): Съгласни. Прието.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народните представители приема предложението на г. министра на железниците, чл. 10 да се заличи, моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Чл. 11 става чл. 10. (Чете)

„Чл. 10. Глобитъ, предвидени въ глава IV — „Наказания — на закона за полицията на крайбрежията и пристанищата, отъ 1899 г., да се прилагатъ въ 15 пъти увеличенъ размѣръ“.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народни представители приема чл. 11, който става чл. 10, моля, да вдигне рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Чл. 12 става чл. 11. (Чете)

„Чл. 11. Къмъ алинея втора на чл. 7 отъ закона за уредба и управление на б. д. ж. и пристанища се прибавя следниятъ текстъ: „Дирекцията на железниците и пристанищата може да възлага защитата на нѣкои дѣла върху държавнитъ адвокати“.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народни представители приема чл. 12, който става чл. 11, моля, да вдигне рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Чл. 13 става чл. 12. (Чете)

„Чл. 12. Постановленията на чл. 40 отъ закона за бюджета, отчетността и предприятията има приложение и по отношение на бюджета на Главната дирекция на железниците и пристанищата“.

П. Деневъ (р): Тоя членъ е заличенъ въ бюджетарната комисия.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Има думата г. министърътъ на железниците.

Министъръ С. Костурковъ: Г. г. народни представители! Чл. 13 е заличенъ отъ бюджетарната комисия. Така щото моля да не се гласува.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Да се смѣта, че чл. 13 не е докладванъ, понеже не е съществувалъ, заличенъ е отъ бюджетарната комисия.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Ще ви докладвамъ приходната частъ на бюджетопоекта на Главната дирекция на железниците и пристанищата. (Чете)

„Частъ I

Постройки

Частъ II

Експлоатация

Гл. I. Експлоатационни приходи отъ железниците“.

§ 1. (Чете го — вж. прил. Т. I, № 74)

Вмѣсто „Отъ превози“ става „Превози“ и се поставятъ думитъ „Такси отъ превозъ на“, предъ „Пътници“ се поставя буква „а“, предъ „Багажи“ се поставя буква „б“, а предъ „Колети и стоки“ — буква „в“.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народните представители приема § 1, както се докладва, моля, да вдигне рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете § 2 — вж. прил. Т. I, № 74)

Безъ измѣнение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народните представители приема § 2, както се докладва, моля, да вдигне рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): Глава II. Разни. (Чете) § 3 — вж. прил. Т. I, № 74)

Безъ измѣнение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народните представители приема § 3, както се докладва, моля, да вдигне рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете § 4 — вж. прил. Т. I, № 74)

Безъ измѣнение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народните представители приема § 4, както се докладва, моля, да вдигне рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете § 5 — вж. прил. Т. I, № 74)

Безъ измѣнение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народните представители приема § 5, както се докладва, моля, да вдигне рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л): (Чете § 6 — вж. прил. Т. I, № 74)

Безъ измѣнение.

Председателстващ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитъ представители приема § 6, както се докладва, моля, да вдигне рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л.): (Чете § 7 — вж. прил. Т. I, № 74)

Въ текста на параграфа, следъ думата „удръжки“, комисията прибави думитъ: „отъ заплатитъ на персонала“, а заличи думитъ: „специалния бюджетъ“.

Председателстващ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитъ представители приема § 7, съ докладванитъ измѣнения, моля, да вдигне рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л.): (Чете § 8 — вж. прил. Т. I, № 74)

Безъ измѣнение.

Председателстващ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитъ представители приема § 8, като се докладва, моля, да вдигне рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л.): (Чете § 9 — вж. прил. Т. I, № 74)

Безъ измѣнение.

Председателстващ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитъ представители приема § 9, както се докладва, моля, да вдигне рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л.): (Чете § 10 — вж. прил. Т. I, № 74)

Безъ измѣнение.

Председателстващ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитъ представители приема § 10, както се докладва, моля, да вдигне рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л.): Глава III. Вмѣсто „Пристанищни експлоатационни приходи“, става „Експлоатационни приходи отъ пристанищата“

„Такси“

(Чете § 11 — вж. прил. Т. I, № 74)

Безъ измѣнение.

Председателстващ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитъ представители приема § 11, както се докладва, моля, да вдигне рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л.): (Чете § 12 — вж. прил. Т. I, № 74)

Безъ измѣнение.

Председателстващ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитъ представители приема § 12, както се докладва, моля, да вдигне рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л.): (Чете § 13 — вж. прил. Т. I, № 74)

Безъ измѣнение.

Председателстващ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитъ представители приема § 13, както се докладва, моля, да вдигне рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л.): (Чете § 14 — вж. прил. Т. I, № 74)

Безъ измѣнение.

Председателстващ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитъ представители приема § 14, както се докладва, моля, да вдигне рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л.): (Чете § 15 — вж. прил. Т. I, № 74)

Безъ измѣнение

Председателстващ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитъ представители приема § 15, както се докладва, моля, да вдигне рѣка. Болшинство, Събранието приема

Докладчикъ В. Коевски (нац. л.):

„Наеми“.

(Чете § 16 — вж. прил. Т. I, № 74)

Безъ измѣнение.

Председателстващ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитъ представители приема § 16, както се докладва, моля, да вдигне рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л.): (Чете § 17 — вж. прил. Т. I, № 74)

Безъ измѣнение.

Председателстващ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитъ представители приема § 17, както се докладва, моля, да вдигне рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л.): (Чете §§ 18 и 19 — вж. прил. Т. I, № 74)

Вмѣсто думитъ „Такси отъ превозъ“, се поставя думата „Превози“ и се прибавятъ думитъ: „Такси отъ превози на“, а предъ тия думи се поставя § 18, като вмѣсто §§ 18 и 19 се поставятъ букви а и б.

Председателстващ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитъ представители приема § 18, както се докладва, моля, да вдигне рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ В. Коевски (нац. л.): Всичко приходи отъ желѣзницитъ и пристанищата 1.393.726.000 л.

Обаждатъ се: Приема се. (Рѣкоплѣскания отъ мнозинството)

Председателстващ Н. Шоповъ: Следното заседание ще бѣде въ вторникъ, 21 юний, съ дневенъ редъ:

1. Трето четене законопроекта за приемане дарението на х. Ненчо Дончовъ Палавеевъ, отъ гр. Копривщица.

2. Трето четене законопроекта за бюджета на Българскитъ държавни желѣзници и пристанища за 1932/1933 финансовъ година.

3. Първо четене законопроекта за бюджета на разнитъ фондове за 1932/1933 финансовъ година.

4. Второ четене законопроекта за измѣнение и допълнение на закона за облекчение работата на Върховния касационенъ съдъ.

5. Второ четене законопроекта за отстъпване даромъ на Ортакойската градска община държавна сграда и пр.

6. Първо четене законопроекта за допълнение чл. чл. 14 и 36 отъ закона за Българската земледѣлска банка.

7. Първо четене законопроекта за допълнение закона за санитарно-ветеринарната служба.

8. Докладъ на комисията по Министерството на правосъдието, относно искането разрешение за затваряне и сѣдене на народнитъ представители К. Русиновъ и А. Наумовъ.

9. Одобрение предложението за одобрение на конвенцията, декларацията, протоколитъ и заключителния актъ, приети отъ Международната конференция на Обществото на народитъ въ Женева, на 17 юний 1925 г.

10. Одобрение предложението за одобрение на подписаната въ Женева на 21 май 1931 г., конвенция за създаване на едно Международно дружество за ипотечаренъ земледѣлски кредитъ.

11. Второ четене законопроекта за измѣнение т. т. 11 и 13 на чл. чл. 88 и 67 отъ законитъ за градскитъ и селскитъ общини.

12. Второ четене предложението за измѣнение и допълнение нѣкои членове отъ правилника за вътрешния редъ и прочее.

13. Второ четене законопроекта за пенсиитѣ за изслужено време.

14. Докладъ на прошетарната комисия.
Кои то приематъ тоя дневенъ редъ, моля, да вдигнатъ рѣшката. Мнозинство, Събранието приема.

Вдигамъ заседанието.
(Вдигнато въ 21 ч. 45 м.)

Председатель: А. МАЛИНОВЪ

Подпредседатель: Н. ШОПОВЪ

Замѣстникъ-секретарь: С. ПАТЕВЪ

Началникъ на Стенографското отдѣление: Д. АНТОНОВЪ